

*Let Not The Light
Of Freedom
Be Extinguished!*

Serving in Ohio and Nationwide, over 200,000 American-Slovenians

Vol. 99 — No. 30

(USPS 024100)

Kaifeshes had merry time in England

JoAnn Kaifesh of Kirtland, Ohio, and Kim Kaifesh of Wickliffe, recently returned from Knowle, United Kingdom (near Birmingham), where they were hosted by Jo (nee Champa), Jeff and Nicholas Randlett. The Randletts are living in England until September, when they will return to the U.S.

Jo and Jeff treated JoAnn and Kim to personal tours of Stonehenge, the Cotswolds, the Trooping of the Colors (the Queen's Birthday Celebration) in London, and Stratford-upon-Avon. Jo and Kim have been friends since they were classmates at St. Mary's School in Cleveland (Collinwood). Pictured, left to right, are JoAnn Kaifesh, Jeff, Nicholas and Jo Randlett, and Kim Kaifesh.

All About Lake Bled

The story of Bled, Slovenia originates in a prehistoric settlement, flows past medieval rural houses to modern hotels, plush villas and exuberant gardens.

Bled became widely acclaimed as a most fashionable European resort as early as in the beginning of this century; it was visited by prominent guests from various countries. The tradition of towering splendor has been preserved to this very day.

Bled is also known as an excellent organizer of world championship in rowing and parachuting, while the annual professional golf tournaments are a big attraction, as are the annual meetings of the PEN club.

Nature endowed the lake with infinite gifts — healthy sub-alpine climate, healing springs, lovely little island in the

middle, and stately castle above it.

From the summit of the steep castle cliff a breathtaking view of mountain scenery opens out, a panoramic unfolds of elegant hotels along the lake, of a frivolous carriage ride, walking-trails and delightful inns, of the summer hurly-burly.

On the lake gondola-like boats (pletne) take people to the romantic little island with the lovely church and the famous bell of wishes.

In winter you can indulge in a walk on the frozen lake, in tobogganing or skiing on a nearby ski slope, or wallow in tasty Bled cream cakes. So small, and so delicious!

Bled can provide accommodations for 4,000 people in hotels, apartments, private rooms, and in a tent and caravan park.

--Internet

AMERICAN HOME

AMERIŠKA DOMOVINA

SLOVENIAN MORNING NEWSPAPER

AMERIŠKA DOMOVINA, JULY 31, 1997

ISSN Number 0164-68X

60¢

MILAN KRAVANJA 032798 2 1406 1301 COURTHOUSE RD APT 1406 MARTINGTON VA 22201-2537

Al and Agnes Koporc celebrate 50th Anniversary in grand style

Al and Agnes Koporc of Bratenahl, Ohio celebrated their 50th wedding anniversary to two packed houses.

The happy occasion took place on Saturday, July 26 where Al and Agnes exchanged wedding vows in front of a full St. Vitus church at the 4:00 p.m. Mass. It was the same church in which they were married. The Mass was celebrated by Bishop A. Edward Pevec, and concelebrated by St. Vitus Pastor, Rev. Joseph Božnar, and Reverends Victor Tomc, Victor Cimperman, and Thomas Gallagher.

After Mass, the couple motored in a stretch limousine to the Slovenian National Home on St. Clair Avenue where over 450 people waited to congratulate and offer best wishes on this auspicious occasion.

they included in their printed anniversary program 15 various standard American and Slovenian songs which diners could request the Pecon orchestra to play.

On the front page of the program book, it states, "Happiness means: 'A Song in Your Heart.'"

Koporc's daughter Alice was Mistress of Ceremonies, saluting her distinguished parents.

Another daughter, Allyne Koporc Bentley, amazed the audience with the exceptional quality of her voice as she sang a few operatic numbers and a song dedicated to her parents. Her sister Alice read the poem, "A Young Man and an Even Younger Woman" which cleverly incorporated song titles into a love story about her parents. That poem is printed in this edition so everyone can enjoy it.

Alice astounded the audience with her mastery of the art of stage presence and quality control of her far-ranging voice. She also sang the beautiful "Ave Maria" at the Mass.

As Rev. Joseph Božnar stated, it was really great because it was designed as a fun occasion, and it was fun to be there among friends.

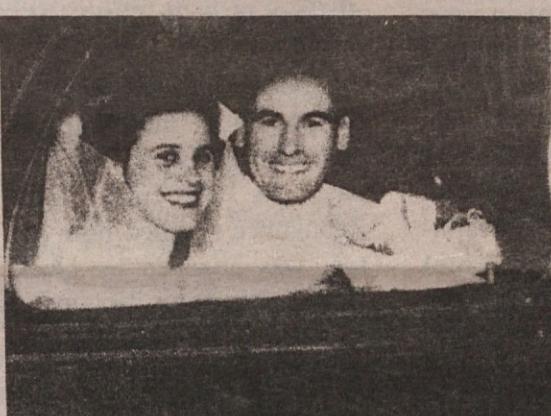
Besides those already mentioned, the Koporc's have a son Albert, Jr., daughter-in-law Susan; and granddaughters Bethany and Amanda.

This is indeed, a very talented and wonderful family.

As you look at the wedding pictures of 50 years ago and see the couple as they are today, one is bewildered by the similarities. They are very fortunate to be one of a very few duos whose outer appearances haven't changed that much in 50 years. All the while they have developed an inner warmth and outgoing personality which has greatly enlarged their rich circle of friends. Those gathered to help the distinguished couple celebrate their 50th anniversary included a wide variety of celebrities and dignitaries in the Slovenian and civic communities.

Congratulations to Al and Agnes on your 50th wedding anniversary, and thanks for being such nice people. You deserve all A's.

--James V. Debevec

Agnes and Al Koporc in 1947

As guests entered the hall, they noticed the beautiful centerpieces prepared by the talented Genevieve Drobnič and her friends.

A delicious meal was prepared by Sophie Mazi and her staff and expertly served by her dexterous waitresses. A traditional Slovenian-style dinner consisted of dumpling soup, followed by chicken and pork as the main entrees. Side dishes included green beans, risotto, roasted potatoes, and salad.

An exceptional treat of fresh strawberries over cheesecake was the featured dessert.

The Jeff Pecon Orchestra served as the traveling musicians who moved from table to table playing requests. Because both Al and Agnes are talented musicians, Al playing the bass, and Agnes as a show-stopping singer,

Al and Agnes Koporc in 1997

(Photo by TONY GRDINA)

While at the Snowbound bookstore in Marquette, Michigan earlier this month, I purchased a book, "Sherlock Holmes and the Red Demon." The story takes place in the pinery of Minnesota, near St. Paul during the late 1800s. I never knew they called those forests "pineries." Perhaps some of our readers from northern part of the US and Canada could tell us about the lumber business in the pineries, and the Slovenians who worked in them. It would be very interesting to know about our pioneer Slovenians.

*
Another interesting topic our readers have commented on is the blueberries in the Upper Peninsula. One fellow told me he and his family spent a week there after the Bishop Baraga Days, but they failed to see any blueberries.

On the other hand, Joe Baskovic and his lovely wife, Josephine, of Willoughby Hills, Ohio said on previous trips, they had seen blueberry stands everywhere.

Also Tony Stepec of Richmond Heights, Ohio said a few years ago he was in the Upper Peninsula for two weeks with Louis Mohar and they spent a good deal of that time in the fields helping the local farmers pick an abundance of blueberries which were placed on the market for sale.

Extra! Extra! Extra!

Be Thrifty, Nifty and One of the first 50 to subscribe to the American Home during this new campaign for only \$9.00 a year.

This applies to NEW subscribers only.

A generous benefactor will supplement the American Home \$21.00 for each of the first 50 new subscribers. A subscription to the American Home newspaper makes a wonderful gift to your relatives and friends that will last the entire year. You want to know all about your Slovenian heritage? The American Home has the answers.

Call (216) 431-0628, fax: (216) 361-4088. Or send your check to American Home, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103. *Hvala.*

Perhaps some of our readers there could enlighten us about the quality and quantity of blueberries in the region.

*
Received a letter from Elizabeth Delene the new Editor-Archivist of the Bishop Baraga Association. She said it was like a miracle that after Bishop Baraga's 200th birthday celebration in Marquette on Sunday, June 29, for the first time in years the doorbell on the bishop's home worked. I hate to disillusion the lovely lass, but do you know who rang that bell that Sunday afternoon at 1:30 p.m.? It was your faithful inquisitive editor (me) pushing the bell trying to see if anybody was home.

Speaking of Baraga Days there is a group of people from the Greater Cleveland area who are interested in hosting the annual Bishop Frederick Baraga celebration next Labor Day weekend. A problem is the National Air Races are held that weekend and all the downtown hotel rooms are booked solid. Traditionally, the Sunday

Mass is held at the Cathedral, which in this case is in the downtown area.

A lot of people might be interested in coming to Cleveland because they are renovating downtown and the lakefront property which houses the Rock n Roll Hall of Fame and Museum, the Flats, River Cruises, as well as the new Science Center, and the National Air Races, all within a hearty walking distance from the Cathedral.

*
Spoke with some wonderful people at the Waterloo Hall weekly fish-fry last Friday. In particular Matt Zabukovec recalled how he, too, was attacked by black flies on one of his vacations.

He and his family were camping in Canada and set up a tent and started a little fire next to the St. Lawrence River in Montreal. All of a sudden the flies began swarming over them. Much to their amazement, the critters even settled on the hot coffee pot.

Matt said he set a record in breaking camp, shoving all the equipment in his car and high-tailing it out of there in a hurry with the pesky flies in hot pursuit.

*
When Madeline and I encountered the flies, it was only at the Big Bay Lighthouse, which was, out of necessity, near the water. Maybe the flies spawn from the water. The locals say the disturbing creatures only last

100 WORDS MORE OR LESS by John Mercina

SUMMERS
LONG TIME AGO...

Remember the endless summer days long time ago? Walking barefoot in the cool creek looking for frogs and catching bluegill with a tiny hook on your first fishing pole? Eating home-made ice cream that tasted nothing like the ice cream of 1997? Meeting your first girlfriend/boyfriend at a bonfire on a deserted beach? Going on your first vacation on a train to far-flung destinations? Being introduced to your cousins that lived on a farm and could ride a horse? Drinking a real lemonade - with no chemicals added - and dreaming of days when you would be an adult and no longer having someone tell you what to do? Those summers came and went. What is left are the memories of the good times and a fervent hope for them to return.

Remember singers Josephine Lausche and Mary Udovich?

Together with Dr. William 'Doc' Lausche, singers Josephine Lausche Welf and Mary Udovich advanced the transition of Slovenian folk music into the Cleveland-style polka.

With Dr. Lausche on the piano, Josephine and Mary made their first recording around 1919 for the Victor Talking Machine Company. Performing on John Grdina's and Heinie Martin Antoncic's Slovenian radio programs beginning in the 1920s, Josephine, Mary and the Doc Lausche Orchestra added excitement to Slovenian music with a new beat that presaged the Cleveland-style polkas that would follow.

Between 1927 and 1932, they recorded some 60 selections for Columbia Gramophone Company with a large studio orchestra.

In 1942, Josephine and Mary recorded for Continental with the Lausche Trio, featuring Johnny Pecon.

--Cleveland Polka Hall of Fame News

X Celebrity Cruises

Inaugural voyage opportunity for customers of Euclid Travel. Share in the excitement of Celebrity Cruises' newest magnificent ship, the **Mercury**, on one of its maiden cruises.

EUCLID TRAVEL

22078 Lakeshore Blvd.
Euclid, Ohio 44123

- City of Postojna guest book: etn.nl/guestbook/gpostojn.htm
- Chart of City of Postojna bond: poteza.si/eng/graf-eng/opo.html
- Postojna cave: (In German language) bibione.com/armonia/miramaree.htm
- Also: istra.com/porec/eng/post.html (Also includes Lipizzaner horses)
- Also: ijs.li/slo/country/ijs.li/slo/country/geo/karst/karst-postojna.html

Know of a great site? E-mail to: [\(NO SNAIL MAIL PLEASE!\)](mailto:zuperman@ix.netcom.com)

SLOVENIANS ON INTERNET by Frank Tursic

My Impressions of the New Slovenia

By ALICE KUHAR

Having returned from a few weeks in Slovenia and Germany a short time ago, I'd like to bring you a few of the impressions that caught my attention while there.

With this hot sultry summer weather, you might like to try the latest refreshing drink called *Speci* which was popular both in Slovenia and Germany. It's a mixture of half coca cola and half Fanta orange soda pop. In Slovenia I was served the creamiest ice cream imaginable. It was prepared with ice cream, in this case vanilla, but it can be prepared with any flavor. The ice cream was set out at room temperature only until slightly softened. This was then mixed together with an equal amount of freshly whipped cream and quickly returned to the freezer until slightly frozen, but not stone hard.

Exchange rate of the Slovenian tolar was about 150 to one U.S. dollar, but now the dollar is rising in value so the exchange rate has increased since then.

Cleveland's Best Neighborhood Street Festival

EAST 185th STREET FESTIVAL

Presented by Northeast Shores Development Corp.

July 30th - Aug. 3

FREE ADMISSION

- Ethnic Food & Entertainment
- Dancing in the Streets
- Casino Tent
- Games & Rides
- Contemporary Entertainment

Sponsored by:

University Hospitals Health System
University MEDNET

AIR TOUCH Cellular

The Illuminating Company

A Centeneer Energy Company

BANK ONE
Whatever it takes.
Member FDIC

ORIGINAL
Coors

MERIDIA
EUCLID HOSPITAL

STAR BANK
Bank Without Boundaries

SUMMER GATE

TIMES

WEW
1330 AM

Prices in the stores and restaurants are comparable to prices here in the U.S. - A coke at a sidewalk café was 90 cents and in Ljubljana's McDonald's restaurant the cost of a cheeseburger, small fries and small coke was about \$2.50.

"No smoking" areas in restaurants are on the rise and in some sidewalk cafes, there are also "no smoking" areas at the outdoor tables.

Driving into Slovenia I was surprised to see the thriving Emu farm outside of Begunje. These animals are related to the Australian ostrich, but smaller, and are becoming popular as pets with some people. I had been told that someone in Kamnik regularly takes his pet Emu on a leash for a walk through

town..

In case you get stopped by the *policaj* in Slovenia for

not wearing your seat belt, the charge is 1,500 tolars and since I paid right on the spot I received a 50% discount and only had to pay 750 tolars or \$5.

There are many station wagons, convertibles, house trailers and Jeep Cherokee-type vehicles on the road, and more and more large expensive cars. There is also talk both in Slovenia and Germany that cell phones in cars might be prohibited as a safety measure to prevent accidents.

After many years of driving through Slovenia, I finally found out the word for car horn. It's *hupa*. And when my cousin's horn on his new Mercedes quit (after laying on the horn announcing a wedding) we were delighted to tease him by saying, "The *hupa* is kaputa!"

My cousin's daughter Daniebla, went on a weekend camping trip in the country with her Girl Scout troop. In order to earn points for their badges, they were required to knock on house doors in the village to see if the folks needed any work done so that they could help.

World famous tenor, Luciano Pavoratti was scheduled to appear in Cankarjev Dom in Ljubljana on July 4. Only one announcement was made in the Delo newspaper for the auditorium to be sold out. By the way, Michael Jackson posters were everywhere announcing his appearance August 8 in Ljubljana.

By the way, a new theater had been built about 4 years ago in Stuttgart, Germany just for the production of "Miss Saigon" and has been playing to full houses since then. And now another theater is being built which will be just for the production of Walt Disney's "Beauty and the Beast."

The U.S. ship J.F. Kennedy docked into the port at Portoroz on the coast of the Adriatic Sea and an open house was held on Sunday, June 29. Over 50,000 people lined up to welcome the American sailors and tour

the ship. Folks waited for hours in sultry, hot sun and there were several cases of heat stroke. Fortunately, there were first aid stations there to take care of anyone who became ill.

Music of the Fifties and

especially Elvis Presley was very popular both in Slovenia and Germany. Walking into restaurants, *gostilnas* and even stores, we were greeted with familiar tunes popular in the States years ago.

MINOLTA FULL COLOR COPIES

8 1/2 X 11 Photowhite
(Enlargements \$1.00 per adjustment)

Available Only At:

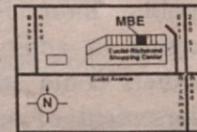
MBE MAIL BOXES ETC.

Euclid-Richmond Shopping Center
25931 Euclid Avenue

Phone: 289-3722 • Fax: 289-3724

Daily Hours

Hours: Mon-Fri 8:30 am - 7 pm • Sat 10 am - 4 pm • Sun 12 pm - 4 pm

SPECIALIZING IN FIRE DAMAGE REPAIR

YANESH
BROS.

CONSTRUCTION CO., INC.

William S. (Bill) Yanesh

EAST
29013 EUCLID AVENUE
WICKLIFFE, OHIO 44092
943-2020
943-2026

WEST
12205 SOBIESKI ROAD
CLEVELAND, OHIO 44135
941-5010
941-3358

J. F. Optical

50% Off

Selected Quality Frames

FREE GLAUCOMA TEST

Call for Appointment
(216) 531-7933

775 E. 185th St., Cleveland

Perkins
Restaurant

22780 Shore Center Dr.
Euclid, Ohio 44123
216-732-8077

Operated by Joe Foster

4 Slovenians visit White House for NATO briefing

On Monday, July 20, a delegation of leaders from the Slovenian-American community was invited to the White House to meet with representatives from the U.S. State Department and National Security Council (NSC) to discuss the United States' decision to postpone support of membership of Slovenia in the North Atlantic Treaty Organization (NATO).

Daniel Fried, NSC Director for Central and Eastern Europe, explained that the decision was a difficult one for the U.S. because Slovenia was a viable candidate and enjoyed support from European member nations. "Two things collided: U.S. support of three nations versus Europe's support of five," said Fried.

From a strategic point of view, the U.S. considered first-tier admission of Poland, Hungary and the Czech Republic more imperative, bringing in additional new members could stall Senate endorsement of any NATO enlargement. As a democracy with a stable economy, Slovenia appeared strong enough to forgo membership until the next round. Slovenia is in an excellent position for admission in 1999," said Fried.

Former Ohio Congressman Dennis Eckart offered opening comments on behalf of the delegation of Slove-

nian-Americans. He stressed Slovenia's contribution to NATO is threefold: as a strategic bridge between NATO nations Italy and Hungary, as a buffer between Europe and the situation in the former Yugoslavia, and as a "germinator of ideas and economic activity." The Slovenian-American community is vigorously interested in Slovenia's immediate acceptance," said Eckart.

U.S. support of Slovenian membership in NATO enjoyed "tremendous community support," acknowledged Fried. During the month of June, the United Americans for Slovenia (UAS) issued thousands of pre-printed postcards nationwide for concerned citizens to sign and mail to President Clinton asking his support of Slovenia as a first-tier member of NATO.

On June 25, the sixth anniversary of Slovenian independence, the UAS sponsored a nation phone-in to the White House. "This meeting is a historic event," remarked Edmund Turk, UAS Chairman. "This is the first time the White House is directly addressing Americans of Slovenian descent on an issue concerning the community." The UAS is made up of representatives from 660 Slovenian-American cultural groups, parishes and fraternal

lodges. Nine of the ten organizations invited to the July 20 meeting are UAS members.

Members of the delegation brought up additional points. Retired Admiral Ronald Zlatoper, former Commander of the Pacific Fleet, emphasized Slovenia's strategic importance. "It makes good sense on the military side," he said. "(Slovenia) fits in dramatically." NATO membership, added Robert Tomsich, Chairman of NESCO, "is critical to establishing economic credibility." Dr. Karl Bonutti, Honorary Consul of the Republic of Slovenia, explained NATO expansion enjoyed overwhelming support among the people of Slovenia. "Membership assures their independence," said Bonutti.

"This (decision) does not cast any aspersions on Slovenia's integrity," noted Cameron Munter, State Department Chief of Staff for NATO Enlargement and Ratification. Only two shortcomings were cited, Slovenia's need to increase military capacity as well as interaction with European nations beyond its neighbors. "These are issues time will

take care of," said Fried. Both Munter and Fried praised Slovenia for its stable democracy and economic progress. Fried has traveled extensively throughout Slovenia and accompanied Secretary of State Madeleine Albright during her visit.

White House Special Assistant Marilyn DiGiacobbe greeted the delegation on behalf of President and Mrs. Clinton. Presidents of the three largest Slovenian-American fraternal associations attended the meeting in the West Wing: Joseph Evanish, Slovene National Benefit Society (SNPJ); Eugene Kogovsek, American Slovenian Catholic Union (KSKJ); and Stanley Zicherl, American Mutual Life Association (AMLA)

The rest of the delegation

included Florence Unetich, President of the Progressive Slovene Women of America; Rev. John Kumse, pastor of St. Mary's church in Cleveland, one of the country's largest Slovenian-American parishes; Charles Ipavec, Executive Secretary and Legal Counsel of the Federation of Slovenian National Homes; Dr. Silvester Lango, President of the American Slovene Congress; Joseph Valencic, president of the Cleveland Federation of SNPJ Lodges; Dr. Rudolph Susel, editor of two Slovenian newspapers *American Home* and *Our Voice*; and Tony Petkovsek, host of the country's longest-running daily Slovenian radio program. It is estimated that at least 300,000 Americans trace their roots to Slovenia.

--Joseph Valencic

HAPPY NEWS

Despite chilly temperatures (in the low 60s) and the constant threat of rain, the Holmes Avenue Pensioners (HAP) and their friends treated the annual July picnic this year no differently than any of those held in previous, warmer years. Rather than Bermuda shorts, T-shirts and sunglasses, they came to St. Joseph's White road farm sporting jackets and carrying umbrellas.

However wet the weather, that didn't seem to dampen anyone's spirits. The team of parking attendants seemed as busy as ever, as a sizable crowd filled all corners of the farm. Bakery brought in for sale was as abundant (and luscious-looking) as ever; the balinca courts were actively engaged, and dancers crowded the floor. Dancing was to music provided by Fred Ziwick.

Roast beef and sausage sandwiches were plentiful as were drinks at the bar; and

raffle tickets were sold at the regular brisk pace.

Looking around at all the picnic tables, one could see the many small groups of friends playing cards, engaged in friendly conversation, or tapping their toes and singing along to Slovenian favorites played by a number of HAP member musicians.

As one woman said when asked why she bothered to come out on such a cold, dismal-looking day, "Why not? This is *our* club; *our* picnic, and *our* date. The weather doesn't change any of that."

Amen.

Last month we incorrectly advertised the Aug. 20th Picnic and Dinner at the SNPJ Farm as being sponsored by the Federation of Slovenian Halls. We apologize for that mistake. The sponsoring organization is The Federation of Slovenian Senior Citizens.

MAJOR & MINOR AUTO REPAIRS FOREIGN & DOMESTIC STATE EMISSIONS INSPECTIONS

DIESEL ENGINE REPAIRS
4 WHEEL & FRONT WHEEL DRIVES
COMPLETE DRIVE-TRAIN SERVICE
FRONT END ALIGNMENT

EUCLID SUNOCO SERVICE

222ND STREET
940 East 222nd Street
261-9544

200TH STREET
470 East 200th Street
481-5822

APPROVED
AUTOMOTIVE REPAIR

Joe Zigman, owner

The Ohio Lottery It's about dollars and sense.

Did you know that the Ohio Lottery contributed more than \$748 million to Ohio education last year?*

The Ohio Lottery is not only about taking a chance, but making a difference.

George V. Voinovich
Governor of Ohio

William G. Howell
Director, Ohio Lottery

The Ohio Lottery reminds players to play responsibly.

The Ohio Lottery Commission is an equal opportunity employer and service provider. ©1997 The Ohio Lottery

*Based on Ohio Lottery Fiscal Year July 1996 through June 1997

Cicero Slovenian designs anti-theft locking system for street lights

By Michelle Campbell
Chicago Sun-Times

Cicero is lighting up the lives of local criminals with a new device designed to keep gang members and drug dealers from destroying the wiring in street lamps.

The western suburb has been fighting to keep criminals from breaking into access boxes at the base of light poles and cutting the wires inside in an effort to darken neighborhoods.

"It's easier for them to do their dirty work in the dark," said acting Police Supt. Stephan Zalas. "Every time we'd turn around, there'd be more street lights torn apart."

Jure "George" Pozek, who worked in Cicero's electrical department, got tired of fixing street lights every morning. So he invented a special locking device that makes it virtually impossible for criminals to kill the lights.

Cicero is now installing Pozek's device throughout the town. "It's corrected probably 80 [percent] to 90 percent of our problems," Zalas said.

A heavy metal casing secured with stainless-steel bolts, the new device replaces the aluminum plate

In the United States, it's generally accepted to tip 15 to 20 percent of the bill, unless it's under \$1, in which case, tip 25 cents.

covering street lamp access boxes.

The casing can't be unlocked without a special key.

"When the problem originally started a year or two ago, we wrote it off as vandalism," Zalas said.

"When we started putting one and two together, we realized it wasn't merely vandalism. There was a method to their madness."

Not only are dark streets ideal for drug dealing, they also make it easier for drive-by shootings, he said.

"People who thought they were intended targets of drive-by shootings ripped up wires so they would be more difficult to see," he said.

"And the shooters liked it, too, because it makes it more difficult to identify them and their cars."

Darkened streets also frighten neighborhood residents, so putting out street lights is like engaging in the psychological intimidation of the community," Zalas said.

Cicero is not alone in its struggle to keep streets well-lit. West suburban Maywood also has seen an increase in criminals cutting wires in street lights.

"After we have made a concerted effort to put an end to the open-air market to

street drug sales, our little thugs were scrambling to come up with inventive ways to have their market continue," said Maywood Police chief William Leach.

"The thinking behind it is that if the community can't see them, then the community won't be calling us."

Chicago also has had to deal with the problem in recent years.

"We have started raising the boxes that control the circuits above reach level," said Terry Levin, spokesman for the Streets and Sanitation Department. The city also places steel bands around the access boxes.

Pozek said the steel band approach is not a permanent solution because "criminals learn how to pop them right off." It costs an estimated \$150 to replace snapped street lamp wires, he said.

Even so, Levin said the city takes a similar approach to the wire cutters as it does to graffiti artists: "We just keep repairing it until they get tired and go somewhere else."

Over the years Levin said people have fired guns, thrown rocks and shot arrows at street lights to darken blocks.

DID YOU KNOW

Slovénia... Joseph Zelle

It's no different in Slovénia. Statistics say that the average Slovénian spends 3 hours daily slumped in front of the TV.

According to the Australian Slovénian magazine, *misli*, there are 179 parishes in Slovénia out of 796 that do not have their own pastor. Such parishes are serviced by other pastors and deacons.

Again from statistics: In 1951 twice as many children were born as people who died. By 1994 as many children were born as oldsters died. The curve continues to decrease, signaling the eventual demise of the Slovénian nation.

Prof. Dr. Martin Dimnik is the administrator of the Papal Institute for Medieval Europe at the University of Toronto. He was born in 1941 at Obrija pri Ljubljani. He studied at Oxford in England, where he obtained his doctorate. His field of specialization is medieval history of the Balkan countries and Kiev Russia.

ROBERT A. DAVIS SUN-TIMES

Jure Pozek displays the device that he says makes it virtually impossible for criminals to cut the wiring in the base of a street light.

Dedicated to Al and Agnes Koporc:

A Young Man and an Even Younger Woman

Once upon a time, in a not so far away land called Cleveland, Ohio, there was a young man and an even younger woman who both had a dream. It turned out to be the best dream each ever had because he dreamt of her and she of him. As soon as she could, the even younger woman ran to the young man and said, "**I Had a Dream, Dear!**" The thrilled young man excitedly replied, "You had one, too!?" They proceeded to find out that they each had the exact same dream. — They were sailing along **Moonlight Bay** and could see the **Harbor Lights** which appeared to shine on **Harvest Moon** up in the sky.

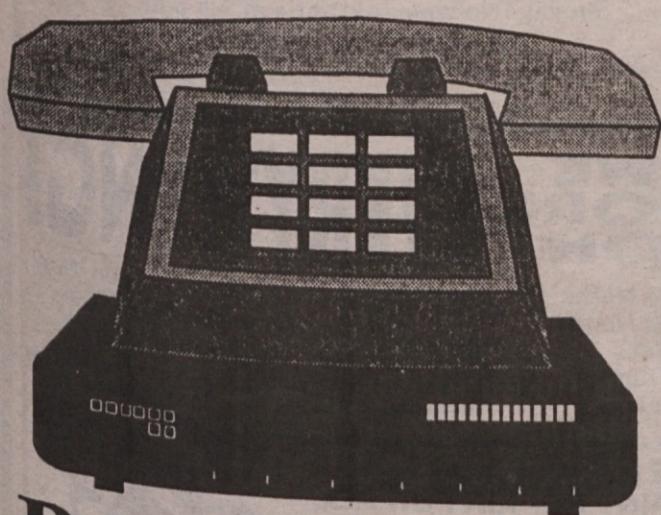
Filled with warmth and delight at the thought of their mutual dream, she lovingly turned to him and said. "**If I Were the Only Girl in the World** and you were the only boy, nothing else would matter. We would just **Let the Rest of the World Go By**. It would not even matter if we lived together in a shanty in old **Shanty Town**. I'd even live with you in **Chinatown**! Then we could **Cuddle Up a Little Closer** so **Anytime** you're feeling blue, I could prove my love is true and always **See You In My Dreams**.

This brought tears to the young man's eyes, and with his affectionate gaze fixed upon her said, "Take my hand. Take my whole life, too. For **I Can't Help Falling in Love With You**."

Many years have passed since then and now you can hear them say, "**I Love the Silver in Your Hair. I Love the Gold That Lingers There**." They are still **Happy Together** since that long ago night because they loved each other, not for just an hour, not for just a day, not for just a year, **ALWAYS!**

--Composed by Alice Koporc

Pay your parking tickets from the comfort of your living room.

Pay-By-Phone
1-216-664-4744

Why doesn't the paper on the desk move?
It's stationery.

Slovenia Travel Tip —
CLEVELAND to MUNICH

from **\$595** plus tax

Valid for Travel after September 15th
Restrictions Apply. Rate is based on availability.

This is an inexpensive way to get to Slovenia!
Fly to Munich on major U.S. carrier & drive into Slovenia at our very low car rental rates. Call Today!

Kollander Travel
(216) 692-1000 • 800-800-5981
We'll make ALL the arrangements for you!

6 Pristava Pensioners Picnic

The Slovenska Pristava Pensioners Club (SPPC) will hold its annual summer benefit picnic on Sunday, Aug. 3 at Slovenska Pristava, a recreational facility in Harpersfield, Ohio.

For the past ten years SPPC has sponsored this annual event with net proceeds being used for the support of Slovenska Pristava. SPPC also has other benefit events, such as "Kolina" (rice/blood sausage dinners) to provide funding for other worthwhile causes in Northeast Ohio and elsewhere in the USA and Slovenija.

On Sunday, Aug. 3 there will be a 12:30 Mass. Father Joseph Božnar, pastor of St. Vitus parish in Cleveland, will be the main celebrant.

Immediately following the Mass, a well-prepared dinner will be served by SPPC members. Dinner will consist of pork roast and side dishes. Cost is only \$10 for adults and \$5 for children. Tickets will be sold on the day of the event.

Following the dinner will be two tournaments: a card game known as "tarok" and the popular game of balinca. To cool off a warm summer day, the facility's swimming pool will be open. In addition, one can enjoy the company of many people and good conversation.

In customary fashion, SPPC will honor a member in the community. Mr. Jože Dovjak is the designated honoree for 1997. Mr. Dovjak was SPPC's founding treasurer and served as president in the second year of its existence.

Mr. Dovjak has been gifted with a splendid baritone voice and for many years he sang in the St. Vitus Lira Choir. He has been a benefactor for many worthwhile causes and is also an active balinca player. Mr. Dovjak has the distinction of being the oldest "teenager" in SPPC, a young 87-years. Best wishes to Jože and all past honorees.

For more than a decade SPPC has sponsored many good causes, such as the independence movement in Slovenija, beatification causes of Bishops Baraga and Slomšek, financial support on an annual basis for both Slovenian Saturday Schools of St. Mary's and St. Vitus parishes, plus many other numerous causes or community projects. This last June they took a bus tour to Bishop Baraga Days in Marquette, Michigan.

The individual and collective talents and skills of the SPPC membership has been a blessing to our community in northeast Ohio.

--Stane Kuhar

Wheel of Fortune at Ohio State Fair

The Ohio State Fair will be held from August 1-17 at the Ohio Expo Center, 17th Avenue at I-71 in Columbus.

Admission gates are open from 9 a.m. until 10 p.m. Prices are \$6 for adults between ages 13-59; \$4 for seniors and children. Children under 5 are admitted free. Parking is \$3 per vehicle. Easy access to parking areas from I-71 at 17th Ave. Exit. Least busy days are Tuesday, Wednesday and Thursday.

This is the 144th year of the Ohio State Fair which began in 1850 in Cincinnati. Over the next 22 years the Fair was held in Columbus, Cleveland, Dayton, Newark, Sandusky, Zanesville, Springfield and Mansfield, Ohio. In 1886, it was permanently held in Columbus at what is now called the Ohio Expo Center.

From 1942 to 1945 the Ohio State Fair was closed to allow the War Department to use the grounds and buildings for handling airplane parts and equipment.

In 1958 a professional football exhibition game was

played there between the Philadelphia Eagles and the Chicago Bears.

This year, on August 1 and 2 the Wheel of Fortune TV show with Pat Sajak will tape five episodes at the Ohio State fair at 2:30, 5:30 and 8:30 p.m. in the Celeste Center. You don't need to buy a vowel to get in. It's free.

Some of the entertainment at the Fair include The Turtles, The Grass Roots, and The Mamas and The Papas.

Multicultural Day will be on Sunday, Aug. 10 at the Ohio Stage.

There will be approximately 190 food venders on the Fair grounds. What single food is the biggest seller? French fries; approximately five tons will be consumed. Also 2,500 gallons of lemonade as well as 5,000 apple dumplings and 205 gallons of ice cream will be sold at the Ohio State Fair.

Al Koporc, Jr.

Piano Technician
(216) 481-1104

Coming Events

Sunday, Aug. 3

Slovenska Pristava Pensioners Club Summer Picnic at Slovenska Pristava recreation center in Harpersfield, Ohio beginning with 12:30 Mass, followed by pork roast dinners at \$10 for adults, \$5 children. Tarok and balinca tournaments. Jože Dovjak will be honored.

Friday, August 8

BB-Q Rib Dinner sponsored by Slovenian National Home, E. 80th St., Cleveland. Serving from 5:30 to 8 p.m. in Clubroom.

Sunday, August 10

Pristavski Dan at Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio. Food and refreshments served beginning at 1:30 p.m. Soccer tournament. Music.

Saturday, Aug. 16

St. Mary's (Collinwood) Slovenian School Picnic at Slovenska Pristava. Dinner: grilled homemade sausages (pečenice), čivapčič, or steak served from 5 to 8 p.m. Music and dancing. Proceeds to benefit 1998 all-school tour "Getting to Know Slovenia."

Sunday, Aug. 17

Second Picnic of Slovenian Cultural Society (Triglav) at Triglav Park in Wind Lake, Wisconsin.

Wednesday, Aug. 20

Fed. of American Slovenian Senior Citizens Annual Picnic at SNPJ Farm on Heath Rd. Dinner 1 p.m. by Julie Zalar. Dance music by Rhythmaires. \$10. For tickets see club members or call Ralph at 731-9569.

Sunday, Aug. 24

St. Mary's (Collinwood) Church Festival at Slovenska Pristava beginning with 12 noon Mass. Chicken and roast beef dinners \$10. Games and music by Veseli Godci orchestra. Everyone welcome.

Sunday, Sept. 7

St. Vitus Altar Society Annual Chicken & Roast Beef Dinner in St. Vitus Auditorium.

Sunday, Sept. 21

Wine Festival of Slovenian Cultural Society (Triglav) of Milwaukee to be held at Triglav Park in Wind Lake, Wisconsin.

Saturday, Oct. 4

Fantje na Vasi 20th Anniversary Concert, St. Clair Slovenian National Home, 7 p.m. For information, call (216) 352-7455.

Sunday, Oct. 5

Upstairs Dance at Slovenian Society Hall, 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio. Walter Ostanek from 4 to 8 p.m. on stage; Sumrada Brothers from 7:30 to 9:30 p.m. in the Annex. Special guests Zeke & Charlie.

Benefits Zarja, Jadran, Circle #2, Glasbena Matica, Fantje na Vasi. Sponsored by George Knaus. Tickets at Polka Hall of Fame or Nottingham Tavern, or call 481-9300 or 943-0553.

Sunday, Oct. 12

St. Mary's (Collinwood) Alumni Dinner in auditorium, following noon Mass. Cost \$12.

Sunday, Oct. 19

Slovenian American National Art Guild- Artists and

Crafts Show & Sale at Slovenian Society Home, 20713 Recher Ave., Euclid, Ohio from 11:30 to 5 p.m. Free admission.

Seniors Meet

St. Mary's (Collinwood) Seniors will hold a regular meeting on Tuesday, Aug. 5 at 1:30 p.m. in the school hall. Refreshments and bingo follows the meeting.

--J. Schultz

"THE ORIGINAL"
Acoustic Clean
"OUR BUSINESS IS LOOKING UP!"
FULL LINE OF SPECIALTY CLEANING SYSTEMS
Acoustic Ceiling Cleaning • Light Fixture Washing
Relamping • Wall Washing • Mini Blind Cleaning
Ultra-Sonic Cleaning
Interior/Exterior Painting • Aluminum Siding Refinishing
3857 EAST 65TH STREET
CLEVELAND, OHIO 44105
(216) 641-5762
JOE PRZERACKI

Specialists in
Corrective Hair Coloring
tina & brenda's
HAIR SALON
5216 Wilson Mills Rd.
461-7989 / 461-0623 Richmond Hts., Ohio 44143

STOP IN AT
BRONKO'S
Drive-in Beverage
510 East 200th St. DMH Corp.
Euclid, Ohio 44119 531-8844
Summer is here and we are ready
to serve you at our famous well stocked
DRIVE-THRU
Imported Slovenian Wines
Radenska Mineral Water –
Various Soft Drinks & Snacks
We have Ohio Lottery and
Instant Ohio Lottery tickets
Open Mon. - Sat. 10 a.m. - 10 p.m.
Sunday (No wine sold) 11 a.m. - 5 p.m.
Owner - David Heuer

WE WORK ON EVERYTHING!

All Makes	Insurance	Major Collision Work
All Models	Estimates	Heavy Framework
Vans	Honored	Custom Painting
Trucks	Minor Touch-ups	
Buses	Restoration	

If your dealership doesn't have a body shop...
WE HANDLE WARRANTY PAINT REPAIR FOR ALL THE FOLLOWING

Ford	Hyundai
Ford Trucks	Volkswagen
Lincoln Mercury	Suzuki

ED PIKE BODY SHOP
9647 MENTOR AVE., MENTOR 357-5320

DEATH NOTICES

MARY WOLF NOGGY

Mary Wolf Noggy (nee Oblak), 87, died on Saturday, July 26, 1997.

Mary was born in Cleveland on August 4, 1909 to Frank and Mary (nee Susek) (both deceased).

She was a member of St. Mary's Church (Holmes Ave.), AMLA Martha Washington Lodge, KSKJ Lodge No. 226, and the Slovenian Women's Union.

Mary was a seamstress for Richmond Brothers, and a resident of Euclid, Ohio.

Mary's husband, Louis Noggy, is deceased as well as her daughter Marian Lipold. She is grandmother of John, Paul, and Drew; and great-grandmother of two.

Friends called at the Grdina-Faulhaber Funeral Home, 17010 Lake Shore Blvd., where services were held on Wednesday, July 30 at 9 a.m. and from St. Mary's Church, Holmes Ave., at 9:30 a.m. Interment in All Souls Cemetery, Chardon, Ohio.

FRANK STRUMBEL

Frank Strumbel, 91, died July 6, 1997 at his home in Euclid, Ohio after a long illness.

Mr. Strumbel was a U.S. Army Veteran of World War II.

He is survived by his sister Jennie Komar. The following brothers and sisters are deceased; Joseph, Edward, Anthony and Josephine. He is an uncle and great-uncle.

Family and friends were asked to meet for Funeral Mass at St. Paul's Church (Chardon Rd.) at 11 a.m. on Tuesday, July 8. Interment in All Souls Cemetery.

Arrangements by the Grdina-Faulhaber Funeral Home.

*In Memory of
Jerome Urbas
Died Aug. 1, 1989*

The world is a much sadder place since you left us. We love you and miss you.
Your Loving Wife
Darlene & Family

**CARST-NAGY
Memorials**
15425 Waterloo Rd.
481-2237
"Serving the
Slovenian Community."

Zele Funeral Home
MEMORIAL CHAPEL
LOCATED AT
452 E. 152 Street
Family owned and operated since 1908
Phone 481-3118

ROBERT J. BRINOVEC

Robert J. Brinovec, 76, died July 8, 1997 at Euclid Meridia Hospital.

Mr. Brinovec was the husband of Vida (nee Kranjc) (dec.); father of Roberta (dec.), Vida (Cookie) Davidson, Cynthia Gardjulis, Linda, Andrea Duch, Pamela and John; grandfather of 14.

Friends called at the Grdina-Faulhaber Funeral Home, 17010 Lake Shore Blvd., where services were held on Saturday, July 13 at 9 a.m. and from St. Mary's church, 15519 Holmes Ave., Cleveland at 9:30 a.m.

Slovenian Seniors Hold Picnic

The Federation of American Slovenian Senior Citizens Clubs Annual Picnic will be held at the SNPJ Farm on Heath Rd on Wednesday, Aug. 20th.

Dinner will be served at 1 p.m. by Julie Zalar. Music for dancing will be by the Rhythmaires.

Dinner and admission is \$10.00. Admission only is \$3.00. For tickets see club members or call Ralph at 731-9569.

In Loving Memory of First Anniversary of the death of

Frances Mavko
Who passed away on Aug. 4, 1966

*It broke our hearts to lose you
But you did not go alone,
For part of us went with you,
The day God took you home.*

Sadly missed by:
Daughters: Anne Knaus
Fran Marie Mavko,
Son-in-law Frank Knaus
Grandchildren,
Great-Grandchildren

Euclid Travel offers adventure tour packages 7

The newest trend in travel is adventure travel. Many people want to enjoy the outdoors while experiencing something different and exciting on their vacations. "If you can dream it, we can find a tour operator who is offering it," said Donna Lucas, Euclid Travel owner.

Euclid Travel can provide information on tour packages such as hot air ballooning over the vineyards in France, white water rafting trips on the Colorado River, trekking in Nepal, affordable photography safaris to Africa, freighter cruises to exotic locations, snorkeling in the Red Sea, hiking glaciers in Alaska, biking across Europe, heli-skiing, or swimming with sharks in Bora Bora.

To help you make your vacation dreams come true, Euclid Travel has hundreds of brochures available. The brochures and fliers come from tour operators, resorts, hotels, cruise lines, and airlines to name just a few. It takes a full service travel agency, like Euclid Travel, just to keep track of all of them and have them avail-

able when a client makes a request for a particular location or property.

Everyday new travel specials and vacation packages are faxed to Euclid Travel from all over the world. Here are a few of the most recent and interesting ones.

For less than \$100 a day, you can take the Gala Farewell to North America Cruise September 21 to 28 on Celebrity Cruises *Meridian*. The *Meridian* was recently rated 4½ stars by Anne Campbell, AOL cruise ship critic. Only a few cabins are available priced at \$595 (plus port charges) so call 261-1050 to make reservations.

Until August 31 you can stay in San Francisco at The Cliff Hotel, which is a five-star, five-diamond hotel, and city landmark for \$175 per night. The hotel features oversized guest rooms, an elegant lobby, and great service.

The Super Clubs of Jamaica are offering 30 to 55% off their regular rates on the Super Surprise super-inclusive vacation. \$130 per person per day includes eve-

rything – meals, cocktails, golf, tennis, water sports, and even a free wedding. No tipping is allowed. It is a surprise because clients won't know until 7 days before they leave, which of the five resorts they will be staying at.

You have to be 55 years or older to take advantage of the Big Red Boat's three night cruises between September 29 and December 19 at the special price of \$323.50 including taxes and port charges. Special activities for seniors include a special Cocktail Reception, Gentlemen Host Program, arts and crafts, bridge, low impact aerobics, Grandmother's Tea, Grandfather's Beer Bash, Senior Trivia, and priority seating selection.

If you are dreaming of a perfect vacation, call Euclid Travel (216) 261-1050 and have one of our travel experts plan a trip that will be just right for you and your budget. Be sure to regularly check Euclid Travels web site, <http://harborcom.net/~euclid> for additional specials.

'Dnevnik' on Scola Cable

Cable TV network Scola has been broadcasting the Slovenian program "Dnevnik" for the past month at 3 a.m. Cleveland time.

Starting August 4 it will be broadcast at 5:30 p.m. Central time; in Cleveland it would be 6:30 p.m. On Saturday and Sunday it will be seen at 3 a.m., same as at present.

I called the university in McClelland, Iowa three weeks ago and begged them to put the program on at "a more reasonable time." It would be nice if they received calls or letters of thank you from viewers, so they would know that we really are watching the program. The phone number is: (712) 566-2202. Their address is: SCOLA, 21557 270th St., McClelland, Iowa 51548-0619, Fax: 712-566-2502.

--Frank Cerer

Two weeks to Calif.

As for the delivery of American Home newspaper via United States Post Office, it is not exemplary of private companies. The paper dated May 15 arrived on May 29; and the May 22 issue was delivered on June 2. It is a two week delivery more often than one week.

--Dr. Roman J. Kramarsic
Laguna Beach, CA

MARK PETRIC
Certified Master Technician

Petric's Automotive Service

Foreign & Domestic
General Auto Repair

(216) 942-5130

33430 Lakeland Blvd., Eastlake, Ohio 44095 / LOCATED IN REAR

IN LOVING MEMORY OF THE EIGHTH ANNIVERSARY

ADOLPH RUPE

Who Died Aug. 5, 1989

*Your memory is our keepsake
With that we'll never part;
God has you in His keeping,
We have you in our heart.*

*Sadly missed by Stella
and his in-laws and many friends.*

Willoughby, Ohio July 31, 1997.

Rejected Slovenia May Turn Away from West

by Martin Sieff

The Washington Times

LJUBLJANA, Slovenia — Senior Slovenian officials say their failure to gain admission to NATO recently could boost political forces wanting to turn the strategic former Yugoslav republic away from the West.

The officials, who met Saturday, July 12 with U.S. Secretary of State Madeleine K. Albright, also warned in weekend interviews that they would abandon mediation efforts in the Balkans without the protective umbrella of NATO.

Slovenia, tucked away at the head of the Adriatic Sea, has a population of less than 2 million but is of strategic importance because of the Ljubljana Gap, a major land communications route between the Mediterranean and Central Europe.

Many Pentagon planners had pushed hard for Slovenia's inclusion in the first round of expansion in order to provide a direct route through NATO countries to new member Hungary.

Ivo Vajgl, the state secretary for foreign affairs, said Mrs. Albright, while in Ljubljana, held out the prospect that Slovenia could join NATO quickly and encouraged it to maintain its free-

market programs and commitment to democracy.

"She was very persuasive," said Mr. Vajgl, whose post is equivalent to the U.S. deputy secretary of state.

"It was a very impressive message: Keep going on the track you have been working the past couple of years. America has respect for your achievements. Slovenia is a stable and successful country," he said.

As if acting on Mrs. Albright's advice, the Slovenian parliament voted overwhelmingly to amend the constitution so that foreigners may buy land.

That step removes the last barrier to the ratification of an association agreement with the European Union.

Nevertheless, Mr. Vajgl said the rejection at Madrid "shook quite a lot of our internal political stability."

"Those who opposed the entry of Slovenia into NATO and the European Union felt the decision could be interpreted as a failure of this government, Mr. Vajgl said.

However, Tit Turnsek, Slovenia's tough, plain-speaking defense minister, said his government will continue to seek NATO entry as a strategic goal and to upgrade its armed forces.

Initial Meeting of St. Mary's Slovenian Culture Center

On a warm Summer evening, Thursday July 24, a public meeting took place at St. Mary of the Assumption Church Hall, Holmes Avenue, Cleveland, Ohio with nearly 100 persons in attendance. The purpose of the gathering was to discuss the possibility of developing a multi-purpose structure for the American Slovenian community in northeast, Ohio. This would include a year-round indoor sports facility and Slovenian Cultural Center.

Earlier this year, St. Mary's church had purchased the former St. Joseph's picnic grove on White Road, in Willoughby Hills, previously known as Mocilnikar's farm. Rev. John Kumse, pastor of St. Mary's church, would like to develop this property into a general purpose gathering place.

Under a "trust agreement" with the diocese of Cleveland, St. Mary's Parish will own and have the right to operate this property.

Father Kumse, outlined the initial problems which must be overcome before any work can begin. He spoke about the various concerns people had about creating a new center, and addressed those matters.

He noted that first, a zoning variance would have to be passed by the city of Willoughby Hills.

In general terms Father Kumse noted the facility could contain a pre-school / day care center, gymnasium/hall, archive / library / research rooms, dining capabilities, chapel, and he hoped, eventually, an indoor swimming pool.

In general terms, he estimated the cost of the entire project could run around \$5 million.

People in attendance voiced their various concerns, but in general, they all seemed satisfied and hoped the project will go forward.

Father Kumse asked any interested persons to volunteer to serve on a "Steering Committee" to get this huge undertaking off the ground and going in the right direction. About 20 persons signed up.

The meeting was adjourned in about an hour.

James V. Debevec

Slovenians should set up own Internet communications

Editor:

I read with interest Jaka Okorn's suggestion advocating the use of electronic mail. The technology is not new and the use is rapidly exploding. There are still numerous problems with it, some technical, such as the use of Slovenian characters that cannot be properly transferred, but more important is the difficulty of shifting through the messages and eliminate the nuisance and chit-chat that still dominates the exchanges. However, the potential for serious, mutually beneficial exchanges is enormous.

Ameriška Domovina should establish its own e-mail address, if not its own Home Page. There are quite a few young computer wizards in the Cleveland Slovenian community able - and hopefully willing - to create them for fun. It is not a big deal.

Now that more and more e-mail addresses are becoming available in Slovenia, the technology enables fast and reliable communication. In my daily work I frequently communicate with colleagues and friends in Germany, Italy, England, Holland, and now Slovenia. Because I do not want to be exposed to many unsolicited messages on my e-mail ad-

dress, I am at this time not including it here.

I have a couple of hundred e-mail addresses, about half of them are addresses of Slovene-Americans. In a recent study that I wrote for the geographical publication in Ljubljana I stressed the fact that a new community is emerging, not any more based on ethnic neighborhoods, not even on gathering of the "ethnics" for special festivities and celebrations, but the community of inter-linked individuals, where the electronic links and Internet are the vehicle of communication.

The Slovene segment of this technology is still primitive and undeveloped. But it is most important and will play a major role in the near future. Just like the Fax and also e-mail had significant roles during the Slovene struggle for sovereignty in 1990, the expansion of e-mail linkages will be a necessity very shortly.

I am grateful to Jaka Okorn for reminding us of this new technology - and hope that we will soon see serious and beneficial consequences for the Slovene communities.

--Joze Velikonja
Bellevue, WA
(via Internet)

Pristava Day Picnic

On Sunday, August 10, be sure to have your car packed and ready to go to *Pristavski Dan* at Slovenska Pristava in Harpersfield, Ohio. Let's look at what you will need to make your day complete.

1) An Appetite: food and refreshments will start being served at 1:30 p.m.

2) Dancing Shoes: be ready to cruise the dance floor with the accompaniment of the now famous Pristava Players, a band made up of Pristava members.

3) Soccer Shoes and Shin Pads: a soccer tournament will begin at approximately 5 p.m. Call Milan Ribic at 943-0621 for more information.

4) Beach Blankets and Sunscreen: enjoy a beautiful day relaxing by the pool and visiting with friends.

5) Good Stories and Smiles: spend the day doing what Sundays are made for, enjoying the company of friends and family without having to worry about how the house looks, what to cook, or the clean-up.

The board of Slovenska Pristava warmly invites everyone to SP for *Pristavski Dan*. Please come to have an enjoyable afternoon while supporting the maintenance of something that has become an important part of our summers, both in the past and for years to come, Slovenska Pristava.

--Mary Ann Vogel

Kralics at Chardon Art Festival

The Chardon, Ohio Arts Festival "17" is being held on Sunday, Aug. 3 from noon to 6 p.m. Admission is free.

Mary and Ed Kralic, well known expert leather crafters and designers of "Mary's Originals" craft items, will have a booth at the show.

Chardon is located at State Rt. 6 and Rt. 44.

\$50 donation

I am enclosing a subscription renewal for one year plus a \$50.00 donation for Ameriška Domovina.

--Mary Vesel
Strongsville, Ohio

Thank you very much, Mary, for your very generous donation.

Krofe Sale

St. Vitus Altar Society will have their monthly Krofe Sale on Saturday, Aug. 2nd from 8 a.m. on in the Social Room of St. Vitus Auditorium.

531-3536

Century TIRE SERVICE CO. —

Firestone
HOME AND AUTO SUPPLY

15309 Waterloo Rd & Calcutta
Cleveland, Ohio 44110

RON DOVGAN
President

LUBE, OIL & FILTER

- Chassis lube
- Up to 5 qts. new oil
- New Firestone oil filter

FRONT-END ALIGNMENT

- All adjustable angles set to manufacturer's original specifications
- No extra charge for cars with factory air or torsion bars

Most cars
parts extra
if needed

VESTI IZ SLOVENIJE

Slovenska vlada končno sprejela predlog državnega proračuna — O proračunu bo slej ali prej glasoval parlament

Po dolgem odlašanju je slovenska vlada ta teden vendarle sprejela predlog državnega proračuna. Ta predvideva skoro 738 milijard tolarjev izdatkov in malo več kot 710 milijard tolarjev dohodkov. Torej bo primanjklaj skoro 28 milijard tolarjev, medtem ko je imel lani skoraj 17 milijard tolarjev presežka. (Deloma zaradi močnega dolarja, je vrednost tolarja, ki je precej vezan na nemško marko, padel v zadnjih dveh mesecih za več kot 10 odstotkov; včerajšnji srednji devizni tečaj tolarja je tako bil 167,64 za ameriški dolar, 121,06 pa za kanadski.) Proračun za letošnje leto je v primerjavi z lanskimi izdatki realno večji za 13,4 odstotka.

Pot do parlamentarne odobritve proračuna bo še dolga.

Podpisani aneks h koalicijski pogodbi med LDS in SLS — Vsaka stranka razlaga aneks po svoje — Koalicija se bo še obdržala

V začetku tedna sta vladni stranki LDS in SLS končno podpisali aneks h koalicijski pogodbi. Aneks je posebej želela SLS. Podpisnika sta bila predsednika Janez Drnovšek (LDS) in Marjan Podobnik (SLS). O aneksu in njegovem učinku je za včerajšnje *Delo* poročal novinar Vladimir Vodušek takole:

»Dopolnilo je za SLS pomemben korak k vzpostavljanju enakovredne vloge obeh strank v vladni koaliciji je komentiral Marjan Podobnik. Po mnenju liberalne demokracije pa naj bi šlo pri pogajanjih o aneksu

Interpelacija SDS proti vladi

Pretekli teden je poslanec Ivo Hvalica v imenu Socialdemokratske stranke izročil interpelacijo proti vladi. Takšne pobude sicer nimajo kaj uspešne zgodovine, vendar so SKD izjavili, da bodo interpelacijo podprli. Ključno vlogo bo igrala koalicijska partnerica SLS, ki je pa podpisala aneks k sporazumu med njo in LDS.

NIČ KAJ PRAZNICA ZETEV: Tako je novinar Jože Pojbič poročal iz Murske Sobote za *Delo* pretekli teden. Mediji v ZDA poročajo o hudih poplavah v Nemčiji, Poljski in Češki, vendar je slovensko Prekmurje od lanske jeseni tarča več vremenskih nezgod. Foto kaže kombajnist na njivi KG Rakičan pri Sebeborcih, ki pospravlja z njive, kar je ostalo od pšeničnega posevka (na njej je škoda ocenjena na skoraj 100%). Pretekli teden je pa neurje z močnim dežjem in točo povzročilo veliko škodo kmetom v trebanjski občini. Na nekaterih krajih je neurje nasulo točo za več centimetrov, ta je pa oklestila poljčine od 30- do 100-odstotno.

bolj kot za vsebino za politični prestiž. Koalicijski stranki mu zato dajeta različno politično težo. SLS je v glavnem uspelo dopolniti koalicijsko pogodbo z lastnimi predlogi.«

Stranki sta se dogovorili tudi glede nastopa do denacionalizacije: »V skladu z zakonom o vladi bo ustavljeno vladni urad za pospešitev denacionalizacije. Koalicijska partnerja se zavezujejo še, da bosta storila vse za obravnavo in sprejetje predloga zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o denacionalizaciji že v septembru 1997, tako da bo uskljen z ustavo in odločbo ustavnega sodišča RS.«

Predsednik RS Milan Kučan povabljen na zasedanje Sveta Evrope oktobra letos

Francoski predsednik Jacques Chirac je povabil predsednika Milana Kučana na drugo zasedanje vrha Sveta Evrope, ta bo 10. in 11. oktobra letos v Strasbourg. Kučan se je zahvalil francoski veleposlanici Francoise Bourolleau, ki je povabilo izročila, ter zagotovil tako udeležbo Slovenije kot kakovostno predstavitev slovenskih stališč do problemov, ki jih bodo na zasedanju obravnavali.

Prvič je Slovenec preplaval Rokavski preliv med Anglijo in Francijo

Ta teden je 42-letni Novomeščan Martin Strel postal 512. človek, ki mu je uspelo preplavati sloviti Rokavski preliv med Anglijo in Francijo — in prvi Slovenec. Strel je moral plavati kar 16 ur in pol, predno je mogel stopiti iz vode v Calaisu pretekel nedeljo. Ožina je namreč široka 33 km. Strel ima v načrtu še več večjih maratonskih plavanj.

Iz Cleveland in okolice

Piknik na Slovenski pristavi

Pristavski upokojenci vabijo na piknik to nedeljo, 3. avgusta, na SP. Začetek piknika bo ob 12.30 s sv. mašo. Vsi prisrčno vabljenci. Dopis na str. 10.

Romarjem v Lemont

Vsem, ki ste se prijavili za romanje v Lemont, sporočamo, da bo odhod avtobusa v soboto, 9. avgusta, ob 6.30 zj. s parkališča pri cerkvi sv. Kristine, ob 7. uri pa na St. Clairju nasproti Baragovega doma. Bodite točni!

Kampanja se nadaljuje

Iz naše pisarne sporočajo, da se je že dobro število ljudi odzvalo na kampanjo za nove naročnike. Mecen je pripravljen subvencionirati naročnino za eno leto za povsem nove naročnike našega lista tako, da bodo morali plačati za eno leto le \$9. To bo storil za prvih 50 novih naročnikov. Vse podrobnosti dobite pri naši pisarni (431-0628) ali pa pošljite ček za \$9 z naslovom novega naročnika.

Novi grobovi

Mary Wolf Noggy

Dne 26. julija je umrla 87 let starata Mary Wolf Noggy, rojena Oblak 8. avgusta v Clevelandu, hčerka Franka in Mary (r. Sešek), vdova po Louisu Noggy, mati že pok. Marian Lipold, 3-krat starata mati, 2-krat prastara mati, sestra Johna in že pok. Franka, zaposlena kot šivilja pri Richman Bros. do svoje upokojitve, članica ADZ št. 38, SŽZ in KSKJ št. 226. Pogreb je bil 30. julija v oskrbi Grdina-Faulhaber zavoda na Lake Shore Blvd. s sv. mašo v cerkvi Marije Vnebovzete, kjer je bila pokojna dolgoletna faranka, in pokopom na Vernih duš pokopalnišču.

Margaret Kikol

Dne 28. julija je v St. John West Shore bolnišnici umrla 89 let starata Margaret Kikol, zadnjih 6 let živeča v Club West v Westlaku, pred tem pa več kot 50 let na Mohawk Ave. v Clevelandu, rojena Hromaga v Clevelandu, mati Johna in Donald, 6-krat starata mati, 4-krat prastara mati, sestra Andrew, druge sestre in bratje so že pok., več let članica in tajnica društva Spartans pri SNPJ. Pogreb je bil 29. julija v oskrbi Žletovega zavoda s pokopom na Sv. Križa pokopalnišču.

Victoria M. Osolin

Umrla je Victoria M. Osolin, rojena Zaller, vdova po Louisu, mati Dorothy Lauther (že pok.), Roberta, Richarda (dalje na str. 16)

P. Bazilij Valentin umrl

Preteklo soboto zvečer je v bolnici sv. Vincencija v Melbournu, Avstralija, zadet od srčne kapi umrl 72 let stari p. Bazilij (Albin) Valentin, dolgoletni urednik avstralskega mesečnika Misli. Nekaj let je živel v Lemontu in bil urednik Ave Maria mesečnika, nato šel v Avstralijo. Maša zadušnica bo dne 2. avgusta v cerkvi sv. Cirila in Metoda v Kew, Melbourne, zadnji počitek pa bo pokojni našel na slovenskem pokopalnišču v Keilor, Melbourne. R.I.P.

Prodaja krofov

Oltarno društvo fare sv. Vida ima prodajo krofov to soboto zjutraj od 8h dalje, kot običajno v društveni sobi sestovidskega avditorija. Pridite!

Festival na E. 185 cesti

Te dni poteka vsakoletni festival na E. 185 cesti. Pričel se je sinoči in med nastopajočimi je bila nova godba iz fare Marije Vnebovzete. To nedeljo zvečer ob 7h na glavnem odru pred Perry šolo bo pa nastopila folklorna skupina Kres.

Bliža se »Pristavski dan«

Odbor Slovenske pristave pripravlja vsakoletni Pristavski dan, ki bo v nedeljo, 10. avgusta popoldne in zvečer. Poskrbljeno bo za jedačo in pijačo, zabavali vas bodo tudi znani pristavski muzikantje. Pridite v čim večjem številu.

Slovenska šola vabi

Slovenska šola pri fari Marije Vnebovzete prireja veselico v soboto, 16. avgusta, na Slovenski pristavi. Večerja bo na voljo med 5. in 8. zvečer in bo ste izbrali ali domače pečenice, čevapčiče, ali pa stejk, vse na žaru pečene. Seveda bo ples in prosta zabava in ste vsi vabljenci. Dobiček gre v sklad za šolski izlet »Sporazavamo Slovenijo« v Slovenijo prihodnje leto.

Družinski dan piknik ADZ

To nedeljo prireja na svojem letovišču na Kniffen Rd. v Leroyu ADZ svoj letni Družinski dan piknik. Pričel se bo ob 12. in trajal do 5. pop. Od 1. do 2. bo navzoč »Slider« iz Cleveland Indians. Kuhinja in točilnica bosta ponujali bogato izbiro jedjač in pijač (tja do piva). Vstopnine ni in je parkiranje prost.

Potovanje v Argentino

Pred meseci smo poročali o nameravanem potovanju rojakov iz Clevelandu v Argentino in sicer od 7. do 20. oktobra. Odzvalo se je lepo število ljudi, prostor je še za druge. Ako želite vseh informacij, poklicite Tineta Ribiča na 216/531-4917 oz. faks 216/232-3391, ali pa Janeza Nemca na tel. 216/541-7243.

AMERIŠKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692
Telephone: 216/431-0628 — Fax: 216/361-4088

AMERIŠKA DOMOVINA (USPS 024100)

James V. Debevec — Publisher, English editor
Dr. Rudolph M. Susel — Slovenian Editor

Ameriška Domovina Permanent Scroll of Distinguished Persons:
Rt. Rev. Msgr. Louis B. Baznik, Michael and Irma Telich,
Frank J. Lausche, Paul Košir

NAROČNINA:

Združene države in Kanada:

\$30 na leto za ZDA; \$35 za Kanado (v ZD valuti)
Dežele izven ZDA in Kanade: \$40 na leto (v ZD valuti)
Za Slovenijo, z letalsko pošto, \$160 letno

SUBSCRIPTION RATES

United States and Canada:

U.S.A.: \$30 per year; Canada: \$35 in U.S. currency
Foreign: \$40 per year U.S. or equivalent foreign currency
\$160 per year airmail to Slovenia

AMERICAN HOME (ISSN 0164-68X) is published weekly for \$30 per year by American Home Publ. Co., 6117 St. Clair Avenue, Cleveland, OH 44103-1692. Periodicals postage paid at Cleveland, OH. POSTMASTER: Send address changes to AMERICAN HOME, 6117 St. Clair Ave., Cleveland, OH 44103-1692.

No. 30 Thursday, July 31, 1997

Sposojeni komentar:

Ljubljana

Naredimo kaj, da ne bo prepozno!

Ljuba Marija, v kakšnih časih živimo, da ubijajo duhovnike? Kaj smo se pregrešili, da se je to zgodilo, se je med jokom spraševala ena izmed mater v kopanjski župniji, kjer so 8. julija v župnišču našli umorjenega župnika, 78-letnega Viktorja Pristova. Podobno se sprašujejo tudi druge verne matere, in ne samo one. Vznemirjena je slovenska katoliška javnost in vsi ljudje dobre volje. Kdo je krov, da danes na Slovenskem ni ničesar več nedotakljivega in sve-tega, niti življenje 78-letnega duhovnika ne? Vsi, ki so ga poznali, vedo povedati, da je bil dobrega in plemenitega srca, človek, ki ni nikomur naredil nič zalega, ampak vsem samo pomagal.

Za njegovo smrt zanesljivo niso krivi kopanjski farani, ki jim je bil več kot 30 let duhovni pastir in učitelj verskega življenja. Očitajo si, da so premalo poskrbeli za njegovo varnost. Vzroke za zločinsko dejanje in splošno stanje v slovenski družbi, ki bi ga še najlaže poimenovali z izrazom popoln moralni razkroj, je treba iskati drugje.

Nasilna smrt ostarelega duhovnika je samo simptom, eno od znamenj moralne obolelosti našega naroda. Podobna žalostna znamenja najdemo na vsakem koraku. Pomislimo na (samo)moralsko divjanje po cestah z nekajkrat višjim številom smrtnih žrtev od evropskega povprečja. Spomnimo se samomorov, s katerimi dosegamo najbolj žalosten svetovni rekord; pomislimo na alkoholno zasvojene ljudi, zlasti mlade; na razširjenost različnih vrst mamil; na do jutranjih ur odprte prehrupne diskoteke in na pijane in zaspante mladoletnike, ki se na poti domov ubijajo v luksuznih avtomobilih svojih očetov...

Takšnih in podobnih primerov še zdaleč ni konec, podobno pa je tudi na drugih področjih, kot so gospodarstvo, lastnina, sodstvo, človekove pravice. Koliko goljufij, prevar, zlorab, ne-spoštovanja pravnega reda, kršitev temeljnih človekovih pravic, laži in lažnih iluzij! Prevladuje pravica močnejšega in bolj pokvarjenega...

Kako je mogoče, da smo padli tako globoko? Opisano stanje je, med drugim, tudi posledica 50-letnega političnega režima, ki je v svoji ideološki zaslepljenosti načrtno uničeval vse, kar je bilo povezano s starim redom, tudi moralne in etične norme, ki so temeljile na krščanski etiki in morali. Norčevali so se iz starega in obljudljali raj na zemlji. Razmere, v katerih še danes živimo, pa bolj spominjajo na pekel. Rečeno s svetopisemsko prispevko: Revolucija je sejala veter, potomci žanjamemo vihar in njegove rušilne posledice.

Žal je tako tudi v današnji demokratični državi Sloveniji na pragu tretjega tisočletja. Namesto da bi z zaupanjem gledali v prihodnost, se moramo boriti s sencami smrti in uničenja. Katoliška Cerkev je še vedno dežurni krivec in predmet podtikanj, zasmehovanja in nenehnih napadov. V tem prednjacijo javna glasila in politiki Jelinčičevega kova. Vse to vpliva na javno mnenje in ravnanje ljudi. Zato kriminalci laže in hitreje zgrabi na nož in se spravi tudi na onemoglega starega človeka ... Razsodni ljudje, ki so še ohranili trezno glavo, se upravičeno sprašujejo, kje se bo to končalo.

Tragična smrt kopanjskega župnika bi zato morala biti pred-vsem priložnost, da bi se vsi odgovorni ovedli, kam smo prišli v našem duhovnem, kulturnem in etičnem življenju. Kaj narediti,

Piknik Upokojencev Slovenske pristave...

CLEVELAND, O. — Vabimo že cel mesec na naš piknik in res upamo in prosimo, da nam bo Bog dal lepo vreme, da bo naš piknik dobro uspel. Vse pristavske člane še enkrat lepo vabimo, da pridete na naš piknik, saj bo dobiček dan v pristavsko blagajno. Začetek piknika bo s sv. mašo ob 12.30 pop. Po maši bo na razpolago dobro kosilo. Da bo dobro, je gotovo, saj bo kuhalna naša članica ga. Julka Zalar. Članice kluba pa lepo prosimo, da bi napekle pecivo. Tarokaši se boste vnovič pomerili, prav tako tudi balincarji.

Letos bomo počastili našega zvestega člana g. Jožeta Dovjaka. Lojze Bajc, ki je tajnik našega kluba, mu je v ta namen zložil lepo pesem. Upamo, da bo Jože zadovoljen in mogoče nam bo še zapel tisto prelepo: »En starček je živel«.

Na svidenje to nedeljo na Slovenski pristavi

Frank Urankar

Zvestemu članu Jožetu Dovjaku:

*Na poti življenja, ki vije se v klanec,
prihaja naš Jože, priatelj in znanec,
ponosen med nami, pri Klubu modruje:
v načrtih in delu povsod sodeluje.*

*Nekdaj bariton je globoko prepeval,
da z njim je osvajal in srca ogreval,
pri spevih solista ga slava opleta -
in »židana volja«, ki meglo pometu.*

*Med nami so močno ustaljene želje -
da z Jožetom v zdravju delimo veselje,
saj v kapljici vinca starost se presnavlja,
da drža mladost se k višku postavlja.*

*V balinanju Jože »champion« je ta prvi,
ko kroglo približa, privzdigne obrvi,
da tik do balina se nežno privije,
tako se nasprotniku volja zavije.*

*Za šalo, družabnost je vedno dovzetem,
zato mu odpade pridevnik - prieten,
je v hoji poskočni še vedno junak,
v poštenju, pristojnosti, mož brez napak.*

*Da vedno še tak bi ostajal med nami -
mu kličemo srčno, prijatelji zbrani.*

*Značaj kremeniti, zasluzi si venec -
naš slavljenec dragi, zavedni Slovenec!*

— Jože Bajc

Zlata poroka v Chicagu

TORONTO, Ont. - Ob praznovanju 50-letnice poroke Vere Seljak in Lojzeta Gregoriča, se nas je 12. julija zbral z njima, 6 otroci, 12 vnuki, č.p. Kalistom kar okrog 120 sorodnikov in prijateljev v Slovenskem kulturnem centru v Lemontu. Maševal je č.p. Vendelin, otroci in vnuki pa so sodelovali pri branju berila in prošenj pri maši; prelepo je pel pevski zbor.

Ob tej priliki smo prišli iz Toronto tudi brat Tone in sestri Lea in Ema, saj nam ta možnost ni bila dana, ko sta se poročila v taborišču v Bologni in so jim prijatelji omogočili poročno potovanje v Rim.

Zelo sta bila ob zlati poroki vesela čestitk in slik iz številnih krajev vsega sveta, posebno pa grafike starega očeta Sebastija-

na Lasniga (r. 1864) iz Tržiča, ki sedi pred svojo pekarijo, ki jo je nariral njen sošolec, Tržičan Janko Čadež.

Govor je imel brat Tone, ki je med drugim povedal, da smo na sv. večer 1942 pokopali našo mamo in je Vera po končani trgovski akademiji prevzela skrb za nas tri otroke in očeta. Spominjam se, ko so naju z očetom zapustili in so kot študentje šli samo »za nekaj dni« na Koroško. Jaz pa sem ostala doma, ker sem bila še premajhna, da bi jim sledila in sem jih zelo pogrešala, dokler se nismo srečali leta 1957 v Kanadi.

Lojze je bil doma iz Nadleske, pri Starem Trgu, iz družine 10 otrok. Upali so, da bo postal duhovnik; odločil pa se je za medicino in v Ljubljani

da bi se takšne razmre spremenile? Kdor bo ostal brezbržen, bo dopustil, da gredo stvari svojo pot, navzdol in v prepad. Ljudem dobre volje pa ne more biti vseeno, kaj bo z nami in našo prihodnostjo. Trdno upamo, da je v našem narodu še dovolj duhovnih moči in dovolj pripravljenosti za moralno prenovo, novo rast in novo upanje. Verni Slovenci pa računamo tudi na božjo pomoč in Marijino varstvo. Izprosil nam jo bo tudi pokojni kopanjski župnik Viktor Pristov.

Upanje zbuja tudi to, da so se policijske in druge pristojne službe zelo potrudile in kmalu po umoru odkrile nekaj materialnih dokazov, ki bodo pomagali odkriti storilca. Morda bo tudi takšen odločen nastop policije pripomogel k temu, da se zlikovci ne bodo več upali napadati duhovnikov. Tri nasilne smrti v deseti letih v ljubljanski nadškofiji dajo mislit.

Upajmo, da bo zato povsem odveč tesnobo vprašanje enega izmed duhovnikov, ki tudi živi na samem. Po pogrebu na Kopnju se je na glas spraševal: Sem sedaj jaz na vrsti? Naredimo vse, da se to ne bo zgodilo!

Janez Gril

Družina, 20. julija 1997

končal dva letnika. Žal, v begunstvu ni imel prilike končati študija, ampak je vestno skrbel za družino in dom. Izgubil je sestro in tri brate domobrance. Oče, sestra in svakinja so vedno upali, da se vrne, ko bodo razmere dopuščale. Žal je to bilo šele po letu 1991!

Otroci, ki so vsi končali visoke šole, so jima pripravili to slavje in ju tudi malo presenetili. Vnuki so jima lepo zapeli. Dan pred slavjem so pri Jimmyju imeli krst, teden dni pred tem so pa pri Wandi dobili hčerkko Emily ter jima tako počeli število vnukov.

Prijetno slavje se je nadaljevalo pozno v noč. Zlatoporočencema smo pri slovesu še enkrat začeli blagoslova, še veliko zdravih in zadovoljnih let v krogu svojih dragih, ter da se v bližnji bodočnosti srečamo v Kanadi, ali na skupni poti »domov« v Slovenijo!

Ema Pogačar

† P. Bazilij Valentín

O nedavni smrti p. Bazilija Valentina, dolgoletnega urednika avstralskega mesečnika Misli, sem poročal že na prvi strani slov. dela. Misli prejmemo vsa leta po navadni pošti, ki včasih vzame kar dva meseca ali več. Sledijo uvdniške misli p. Bazilija, objavljene v lanski decembrski številki, ko je pisal med drugim o svoji želji, da po tolikih desetletjih pred uredniško delo komu drugemu in tudi, da se pripravlja na večnost. Takole je pisal:

S to številko MISLI naša revija zaključuje petinštirideset let svojega življenja. Še pet let, pa bo obhajal svoj zlati jubilej. Kdo bo takrat njegov urednik in koliko bralcev bo imel? Bo še dovolj plačilnih naročnikov, da bo mogoče kriti stroške?

Sicer mi bo kdo rekel: »Le kaj se sekira za leta naprej? Kaj ni dovolj vsakdanjih težav?« Res je, a vsaj malo načrtovati je vseeno treba. Za MISLI je z moje strani toliko ljubezni in vsakdanjega truda, da mi res ni vseeno, kakšna bo njih bodočnost. Želim jim prav iz srca, da bi še dolgo živele ter prinašale avstralskim Slovencem nekaj domače kulturne in verske hrane.

V letu, ki ga bomo kmalu pustili za sabo, sem se že kar vdal in pripravil, da predam uredništvo. Potem bi imel mogoče še nekaj časa za pisanje, za kroniko, več časa za branje in — no ja — pripravljanje na zadnjo pot. Pa se je z odhodom patra Toneta vse zasukalo drugače. Še vedno sedim v uredništvu, tipkam in urejam, za lastno pisanje pa pri vsem tem kar ni časa...

Občudoval sem pokojnega patra Bernarda (Ambrožiča, op. ur. AD): uredništvo mi je oddal, ko res ni šlo več. Se sva se že domenila o predaji, se je počutil malo bolje in se premislil za dva meseca. Pisal pa mi je članek še teden dni pred smrto... Morda sem se nalezl kaj njegovega duha ob (dalje na str. 11)

Dr. Mate Roesmann

Odmevi iz domovine

Slovenski položaj danes prav gotovo ni zavidljiv. In to v vseh ozirih, od politike (notranje in zunanje), prek gospodarstva, javnih financ, pravosodstva, sociale, šolstva, vzgoje in kulture. Slovenija silno počasi prihaja do točke, ko se bo treba odločiti za novo pot in opustiti stara pota in stare ljudi na oblasti, ljudi, ki ne poznajo in ne vedo, kaj je demokracija in tržno gospodarstvo, ljudi, ki niso prežeti s slovensko zgodovinsko in državotvorno mislio.

Pravo domoljubje je ljubezen do domovine in ne češčenje ljudi na oblasti. Kričeč primer uradnega domoljubja je bila vrnitev Hong Konga v Kitajsko. Kitajska partija je enačila domoljubje s počastitvijo ljudi na oblasti in njih predstavnikov. To je lažno domoljubje. Pravo domoljubje je iskrena skrb in delo za dobro domovine, ne pa ljudi na oblasti.

Zato prisluhnemo mnenjem skrbečih slovenskih ljudi, ki jih navajamo.

»Slovenija ni bila sprejeta v NATO. Ceprav naravnost nihče ni povedal zakaj, je bilo v podobnih moč zaznati, da Zahod v nas ne vidi ravno zglede tranzicijske države niti v pogledu razvoja demokracije niti gospodarstva. Skratka: še vedno smo dejavnik tveganja. Zaušnica v zvezi z NATOM bi nas morala stresniti tudi glede vstopanja v Evropsko unijo. EU je navsezadnje v prvi vrsti elitni gospodarski klub. Država, ki po svojih gospodarskih dosežkih ne dosega določenih standardov, bi za EU predstavljala zgolj problem. EU pa je združenje iz koristi, ne iz ljudi.

Vse bolj očitno postaja, da je slovenska gospodarska trans-

Euclid, Ohio

zacija pristala v nekakšni slepi ulici. Priče smo intenzivnemu procesu dezindustrializacije, stopnja gospodarske rasti je nizka, javnofinančna poraba je (pre)visoka, (certifikatska) privatizacija ne daje želenih učinkov, velik del gospodarskih družb, zlasti zgubarjev in velikih sistemov, še vedno ni privatiziran; zgledi, da se bo kmalu zgodilo, so pičli, saj ni plačilno sposobnega povpraševanja.«

Casnikar Janez Vuk v *Slovenskih brazdah*, 17. jul. 1997.

»Ko je partija sestopila z oblasti, je trdno računala na njen vnovični prevzem. Tega niti sami ne zanikajo. Po prvih volitvah je bilo presenečenje na obeh straneh. Demos je presenetila zmaga, stranke, ki so nasledile partijo, pa poraz. Potem, ko so spoznali, da so v parlamentu izgubili večinsko podporo, so ugotovili, da jim je ostala še stara gospodarska struktura, torej podrast njihove moči.

Ljudje, ki so na oblasti, so bili izvoljeni na demokratičen način, njihova miselnost pa je ostala nespremenjena. Način njihovega vladanja ostaja zaradi istega mišljenjskega in vrednostnega vzorca nespremenjen. To se kaže v načinu kadrovanja, v pravosodju, v zasnovi enotnosti oziroma delitve oblasti.

V prejšnjem sistemu so se v politbiroju dogovorili tako, kot je naročil ceka, potem je skupščina naročeno le še potrdila. In tako je pri nas še danes. Najpomembnejše odločitve se sprejemajo v zaprtih krogih nekih nosilcev moči, parlament pa ima funkcijo, da to 'poštempla'.

Klasičen primer tega je naše vključevanje v Evropo. Ne da bi kogarkoli vprašal in brez vsakršnega soglasja ali posvetovanja, je Janez Drnovšek na lastno roko podpisal španski kompromis. Najpomembnejše stvari za državo sprejme torej neka ozka, povsem netransparentna skupina, parlamentu ostane le funkcija, da to potrdi. Ko pa so se začeli v parlamentu nekateri nekoliko upirati, so začeli vpiti, da rušijo njihova prizadevanja.«

Dr. France Bučar, predsednik prvega slovenskega parlamenta in predsednik Slovenskega Panevropskega gibanja

P. Bazilij Valentin

(nadaljevanje s str. 10)

svoji skrbi za list. Navdaja me zadoščenje ob mislih, da je p. Bernard v večnosti z mano zadowoljen.

Smrt p. Bazilija Valentina sledi za dobra dva meseca smrt Ludvika Jamnika, dolgoletnega urednika kanadske Slovenske države. Še vedno mi ni znano zagotovo, ali se bo dalo SD rešiti, zaradi velike odmevnosti je pa pričakovati, da bodo rojaki v Avstraliji le odkrili naslednika za p. Bazilija.

— Ur. AD

v razgovoru z Marjetom Smolnikar. *Demokracija*, 10. julija 1997.

»Danes, pred vstopom v trete tisočletje, je Slovenija samostojna država. Po zaslugu maloštevilnih, a odločnih naslednikov Aljaževe odločnosti in poštenosti, smo dobili Slovenci svojo državo kljub nasprotovanju mnogih vplivnih politikov.

Ko smo pričakovali, da bomo v svoji državi nadomestili strahoten zaostanek Slovenije pri razvoju gospodarstva in družbe, ki je posledica nam vsiljene komunistične revolucije, ko smo hoteli vstopiti v Združeno Evropo, katere del smo vedno bili, se soočamo z neprijetno resnico, da nam gospodarstvo razpada, da imamo namesto dobro izvrgjene in usposobljene vojske armado več kot stotisoč brezposelnih, da je čedalje manj gmotnih možnosti za mlade družine, da Slovenci izumiram, da so velika območja Slovenije že izpraznjena, polja in travniki pa se zaraščajo, da ne pijemo več čiste vode, ne dihamo več svežega zraka in s hrano uživamo nevarne kemične snovi.

Kaj se, Slovenci in Slovenke, z nami dogaja? Ali se res ne zmoremo več upreti neodgovorni politiki in korupciji, ki sta Slovenijo pripeljali pred vrata Evrope nebogljeno in ranljivo? Upreti tistim, ki so jim bili na poti naši simboli. Podrli so Aljaževo kapelico na Triglavu in spomenik žrtvam gora, ki so ga postavili slovenski skalaši na Škrlatici. Brez spoštovanja do naše zgodovine in kulture, zaslepljeni od sovraštva.

Ozrimo se proti našemu simbolu Triglavu in prebudimo med nami spet svoje Aljaže, da bomo začeli graditi znova, a tokrat na našem edinem zanesljivem temelju, na znanju in poštenosti.

In tudi v tem je smisel in sporočilo našega srečanja, s katerim se spominjam velikega Slovence, župnika Jakoba Aljaže, njegovega dela in vere v boljšo prihodnost. To si Slovenci zaslužimo.«

Anton Jeglič, predsednik Slovenskega gorniškega kluba, pod naslovom »Prebudimo Aljaže«. *Demokracija*, 10. jul. 1997.

»Navkljub nenehnim Dr-

Prijatel's Pharmacy

St. Clair & E. 68 St. 361-4212
IZDAJAMO TUDI ZDRAVILA
ZA RAČUN POMOČI
DRŽAVE OHIO - AID FOR
AGED PRESCRIPTIONS

**Anton M.
LAVRISHA**
Attorney-at-Law
(Odvetnik)
18975 Villaview Road
at Neff
692-1172
Complete Legal Services

Okvirni koncertni program študentske vokalne skupine LIRA za gostovanje v ZDA in Kanadi

Dajte, Dajte (Istrska narodna)	Aldo Kumar
Debeli kum	Rado Simoniti
A-ča? (Narodna z otoka Brača)	Bor. Sunic
Rezijanska	Alojz Srebrenjak
Marko skače (Prekmurska narodna)	Fr. Kimovec
Pa se sliš (Primorska narodna)	Karol Pulher
Večerni zvon	Ignacij Hladnik
Ajdov cvet	A. Kranjc
Dečva poglej me prav	A. Kranjc
Po gorah grmi (Narodna)	A. Dolinar
Kaj ti je, deklica (Narodna)	M. Tomc
Ribce po murjici pvavajo (Koroška narodna)	O. Dev
Pastirska (Koroška narodna)	S. Vremšak
Sonce je zašlo (Prekmurska narodna)	M. Škoberne
Če ti ne boš moj (Narodna)	E. Adamič
Gorjanska serenada (Koroška narodna)	P. Kernjak
Rož, Podjuna, Zila	P. Kernjak
Travnice so že zalene (Koroška narodna)	L. Lebič
Puobič sem star (Koroška narodna)	S. Mihelič
Oj, te mlinar (Koroška narodna)	P. Rančigaj
Drumlca je zvomljana (Koroška narodna)	L. Lebič
So se rož'ce v hartelnu zavovale (Koroška narodna)	V. Mirk
Kolo (Narodna)	R. Simoniti

Samo ženski del LIRE:

Da bi jaz znala (Narodna)	C. Pregelj
Sem se rajtov ženiti (Koroška narodna)	J. Bole
Ana sama rieč me griva (Koroška narodna)	F. Cigan

To so same najlepše narodne pesmi iz zborovega repertoarja. Zapeli pa bodo tudi kakšen šopek Marijinih pesmi.

Na koncert študentske vokalne skupine LIRA vas prisrčno vabi Pevski zbor Korotan in sicer v soboto, 23. avgusta, ob 7.30 zvečer, v farni dvorano pri Sv. Vidu.

Odbor

tem precepu ne bodo mogli vztirjati dolgo.

Prej ali slej bomo volili v položaju, ko se bomo moralni sami odločiti o svoji naslednji usodi.«

Dr. Jože Zagožen v uvodnici »Somrak na obzorju?«, *Demokracija*, 10. julija 1997.

»Spet so se oglasili novinarji in iskali domnevne tožnike. Ponavljali so stari rek, da ni lepo, če svoje umazano perilo peremo pred tujci.

Vsem tem navideznim domoljubom je treba najprej reči, da največje sramote domovini ne dela tisti, ki opozarja na storjene krivice - pa tudi če to dela v tujini - temveč tisti, ki te krivice dela. Kdo je bil nesramen: tisti, ki drugemu stopi na prst, ali žrtev, ki zaredi tega zavpije? Sicer pa trenutna oblast še ni domovina. A v vsakem primeru domovino najbolj sramote tisti, ki v njej delajo, kar ni prav, ali vsaj dopuščajo, da se dela krivica in kršijo človekove pravice. Ti se najbolj pregrejijo zoper domoljubje, ne pa tisti, ki si skušajo pomagati do pravice s pomočjo tujine. Pod pogojem seveda, da so doma izvrpali pravne možnosti. V našem sprevrženem javnem mnenju se je v zadnjem času že nekajkrat zgodilo, da so obsojali tisti, ki je na sicer nedovoljen način prišel do informacij o nečednih poslih, kakor pa ti-

(dalje na str. 16)

MALI OGLASI**FOR RENT**

Modern 3 room apt., next to Slovene Home for the Aged, off Neff Rd. Call 531-5754 or 951-3087. (x)

TRIDESETA LETA...

(nadaljevanje in konec)

Miroslav Stiplovšek v svojem prispevku v zborniku govori o strokovno-sindikalnem gibanju, ki ni zanimivo le z vidika osnovnega namena, torej prizadevanja za delavske knosti, ampak tudi s političnega vidika. S prepovedjo so namreč politične stranke odstopile prostor strokovnim-sindikalnim organizacijam, ki so tako postale tudi politični dejavniki, saj se je (v okviru zakonitih možnosti, ki pa so bile spričo diktature dokaj omejene) večina preddikurnega političnega življenja institucionalizirala prav v sindikatih, ki so jih organizirale vsi trije politični tabori. Prav politične vsebine strokovnega-sindikalnega gibanja (tako poseganje sindikatov v politiko, kot poseganje politike v sindikalno življenje) so predmet Stiplovškovega pišanja v zborniku.

O odnosu med slovenskimi komunisti in neinstitucionalno levico in primerjavo tega odnosa na evropski ravni piše *Lev Kreft*. V svojem »zapisu«, ke je »še vedno samo skica, polna hipotez, ki se lahko kaj kmalu izkažejo za neutemeljene«, kot ga nekoliko skromno imenuje avtor sam postavi trditev, da bo zgodovino KPS vsekakor treba pisati znova, vendar pa zraven postavlja vprašanje (zgodovinarjem v razmišljjanje?), »kdo in kako kmalu se bo tega sploh lotil«.

Kar širje prispevki v zborniku se ukvarjajo z vprašanji literarne zgodovine. Ti so: *Helge Glušič* Razsežnost literarnih teženj v slovenski prozi tridesetih let, *Andreja Inkreta* O kulturnem problemu slovenstva, kjer avtor analizira in komentira Vidmarjev idejni koncept in vprašanja o slovenski identiteti, *Jožeta Pogačnika* Položaj in pomen revijalnega tiska, ki je bil po njegovem »ogledalo slovenske vključnosti v kulturni areal zahodnoevropskega kroga«, ter *Janje Žitnik* in *Jernej Petrič* Slovenski izseljenški pisci v tridesetih letih, kjer je obravnavana predvsem slovenska književnost v ZDA, največ seveda delo Louisa Adamiča, zapisan pa je tudi »očitek« slovenskim literarnim zgodovinarjem, ki po avtoričnih besedah »še vedno poskušajo odriniti skoraj celotno slovensko izseljenško književnost na rob naše nacionalne kulture«.

S področja kulturne, umetnostne in prosvetne zgodovine so tu še prispevki *Ervina Dolenca* Slovenski intelektualci in njihove delitve, *Vasilija Melika* Univerza in znanost, *Lada Kralja* Teatrski škandal zaradi »Veselega vinograda«, *Milčka Komelja* Slovenska upodabljujoča umetnost v tridesetih letih, *Fedje Koširja* Trideseta leta in slovenski urbanizem, kjer je popisano dogajanje okoli spora med dvema vodilnima arhitektoma tistega časa Vurnikom in Plečnikom.

Primož Kuret piše o slovenski glasbi, *Bojan Čas* pa o slovenski sociologiji v tridesetih

letih. Čas predstavlja predvsem sociologe in druge družboslove in humaniste, ki so se v tridesetih letih lotevali vprašanj, ki jim praviloma rečemo sociološka, sicer pa je šlo v tridesetih letih na področju sociologije, kot pravi Čas, velikokrat za »iste ljudi, usmeritve, tokove«.

O organiziranju slovenske mladine in študentov pišeta *Anka Vidovič-Miklavčič* (Vloga in organiziranost mladine v jugoslovanskem delu Slovenije v letih 1929-1941) in *Slavko Kremenšek* (Dileme in težnje slovenskih študentov).

Razen že omenjenega prispevka dveh avtoric o slovenskem izseljenstvu piše tudi *Marjan Drnovšek*. Vendar takrat ne o problemu izseljenstva, ampak o tem, koliko in kako so se s tem problemom v tridesetih letih ukvarjali v domovini, koliko so Slovenci v Jugoslaviji pomenili Slovenci po svetu in kako so poskušali institucionalizirati skrb in zanimanje zanje.

Posebnost nekaterih prispevkov je, da zgodovino aktualizirajo. Kreft se sprašuje, od kod v slovenstvu tako globok razkol, ki se še danes zdi nepremostljiv, Inkret pa kot vzporednico kulturnemu problemu slovenstva v tridesetih letih postavlja današnjo »surovo panpoliticijo« vsega narodnega življenja ter nevarnost angleščine, ki na vsakem področju narodnega življenja pomeni konkurenco slovenščini.

Poleg teh bi lahko v tridesetih letih našli še veliko vzporednic in tudi pravzrokov za današnjo slovensko realnost. Naj omenimo samo še eno. Takrat so se Slovenci kljub državni navezanosti na jugozahodno Evropo kulturno, idejno in tudi sicer vključevali v Evropo. Ta takrat Slovencem v nekaterih pogledih, kot je bilo že povedano, ni ponudila nič dobrega. Slovenci se tudi danes vključujemo v Evropo, ki tudi sama živi v povsem drugih kvalitetah kot v tridesetih letih. Prav zato (ali pa kljub temu) bo šele prihodnost pokazala, kako bomo Slovenci dojeli Evropo in kaj bomo z njo pridobili ali izgubili.

Blaž Vurnik
Književni listi
Delo, 10. julija 1997

BRALCI
AMERIŠKE DOMOVINE:
PRIPOROČAJTE NAŠ LIST!

MALI OGLASI

FOR SALE
Duplex, 6 x 6. St. Lawrence parish area. Very clean. Call 341-7345. (28-31)

SREČANJE SKUPINE SLOVENSKIH AMERIKANCEV S PREDSTAVNIKI CLINTONOVE ADMINISTRACIJE V BELI HIŠI — Srečanje je bilo 21. julija v Rooseveltovi sobi Bele hiše. Na fotografiji zgoraj so z leve proti desni neidentificirana uslužbenka Bele hiše, admiral v pokoju Ronald Zlatoper, bivši kong. Dennis Eckart, Marilyn DeGiacobbe, Stanley G. Ziherl, Eugene Kogovsek, Edmund J. Turk, Robert Tomsich, Rev. John Kumše, Joseph Valencic, dr. Sylvester Lango, Florence Unetich, Daniel Fried, Cameron Munter, dr. Rudolph M. Susel, Charles F. Ipavec, in uslužbenka Nacionalnega varnostnega sveta. Vsi na srečanju niso na fotografiji. Zgoraj desno je portret predsednika Theodora Roosevelta, na drugi steni pa je visel gotovo vsem bralcem znan uradni portret predsednika Franklin D. Roosevelta. Posnetek spodaj je bil napravljen ob odhodu iz Bele hiše pri njegovih tkim severozahodnih vratih. Začenši z leve so urednik AD, Joseph Evanish, Charles F. Ipavec, Edmund J. Turk, Dennis Eckart, Rev. John Kumše, dr. Sylvester Lango, neka turistka, Stanley G. Ziherl in Robert Tomsich.

**Joseph L.
FORTUNA**

POGREBNI ZAVOD
5316 Fleet Ave.
641-0046

Moderni pogrebni zavod.
Ambulanca na razpolago
podnevi in ponoci.

**CENE NIZKE
PO VASI ZELJI!**

WATJ 1560 AM

PRESENTS

Weekend Polkas

Saturday

8:00 a.m. - 10 a.m. Polkas with Al Markic

10 am -12 Polka Spotlight,
Host Joe Godina

12 - 1 p.m. Mario's International Music
Host Mario Kavcic

1 p.m. - 3 p.m. Almar with Guest Musician

3 p.m. - 5 p.m. Polkatime America

Sunday

10 a.m. - 10:30 a.m. Magic Sound of the Button Box
Host John Pestotnik

10:30 a.m. - 11 a.m. Reflections of the
New Slovenia

Hostess Linda Cimperman

11 a.m. - 1 p.m. Polka Fun With Al & Harry
Host Al Markic & Harry Faint

1 p.m. - 2 p.m. Polka Tributes
Host Al Markic

2 p.m. - 3 p.m. International Hour
Host John Krizancic

3 p.m. - 5 p.m. Polkatime America

Vladimir M. Rus
Attorney - Odvetnik

6411 St. Clair (Slovenian National Home)
391-4000

(FX)

DR. JOŽE BERNIK, PREDSEDNIK SSK, ZA MARIBORSKI VEČER

Čudim se ljudem, da vse tako mirno sprejemajo

Ob šesti obletnici Svetovnega slovenskega kongresa, ta se je oblikoval sočasno z nastankom slovenske države, so ugotovili, da je bil rojen z vsemi boleznimi novorojenca. Ceprav je bil prežet z idealizmom in občutljiv za vse prepriče tragične preteklosti, kot je ugotovil njegov predsednik dr. Jože Bernik, so se od vsega začetka trudili za povezavo dotej razbite slovenske narodne skupnosti. Koliko so v tem uspeli in kakšno delo jih še čaka, je skušal predstaviti dr. Bernik po njegovem zaključku (21. junija) v Mariboru. Na tem zboru je bil namreč ponovno izvoljen za predsednika s triletnim mandatom, vrh tega pa so oblikovali tudi prvo podpredsedniško mesto, nanj so izvolili dr. Borisa Pleskoviča. Na zboru so se tudi dogovorili, da bodo sedež kongresa preselili iz Chicaga v Washington. (Op. ur. AD: Sledi večji del teksta, izpadli so nekateri odstavki, ki radi poteka časa niso več aktualni. Celoten intervju je bil objavljen v mariborskem Večeru 28. junija 1997.)

• Kam se bo usmeril Svetovni slovenski kongres v prihodnjih treh letih, ko boste spet imeli zbor?

Ena od usmeritev bo prav gotovo organizacijska, in sicer v tem smislu, da bosta predsednik in podpredsednik, to je zdaj nova dolžnost, v stikih s konferencami, ki naj sporočajo, kaj se pri njih dogaja. Konference bomo motivirali, da se bodo zavzemale tudi za skupne cilje.

Drugič, hočemo tudi bolj nadzirati, kakšne programe izvajajo konference. Imamo program, vendar se včasih zgodi, da člani prihajajo na seje, vendar nič ne poročajo, kako so uresničevali program. Zadeve bomo skušali nekoliko bolj zategniti.

Tretjič, dobili smo pooblaštito, da bomo lahko veliko bolj strogi do članov upravnega odbora v tem smislu, da bomo morali pozabiti nanje, če ne bodo delali. Ker gre za brezplačno delo, je težko vplivati na ljudi, vendar smo se mi, ki smo delali zunaj, morali zanašati sami nase, zato smo navajeni, da se za te reči žrtvuje čas in denar. Upamo, da bomo lahko to prenesli tudi na druge, ki tega ne razumejo.

Poskušali se bomo veliko bolj tesno povezati z nekaterimi telesi slovenske vlade in parlamenta, denimo, s komisijo za Slovence v zamejstvu in po svetu. Ponovno se je oblikoval državni urad za Slovence po svetu. Ne vemo še, kako bodo delovali, ampak tudi z njim bodo morali vzdrževati zelo te-sne stike.

Problem z vladnimi organizacijami je ta, da so ljubosume, češ dà to, kar delamo, ni naš posel. Vendar skušamo doseči, da smo enakovredni in da lahko razpravljamo o tem, kako bi se lahko bolje povezali, da ohranimo slovenstvo po svetu, ker nas je premalo in bi lahko izgubljali ljudi.

Po svetu je veliko mladih intelektualcev, med njimi pa se je precej izgubil smisel za živstek z domovino, slovensko državo, ne pa toliko za slovenske korenine.«

• Kaj je po vašem mnenju vzrok za to?

V starem režimu je bilo tako: ali si bil ta pravi ali pa nisi bil. Med Slovence po svetu so prihajale razne skupine, tudi predstavniki sredstev obveščanja, vendar do naše skupine

Slovencev v Chicagu niso nikoli prišli, čeprav smo imeli slovensko šolo, slovenske prreditve in veliko organizacije, obravnavali pa so nas tako, kot da nas ne bi bilo.

Sami smo vzdrževali dopolnilno šolo za slovenski jezik, sami smo dobivali knjige itd., vendar se zdaj to - hvala Bogu - spreminja. Otroci, ki so obiskovali te šole, se niso mogli istovetiti s Slovenijo, saj je tako rekoč ni bilo. Danes to še zmeraj čutimo, vendar skušamo to popravljati.

V ameriški konferenci Slovencev je poseben problem ta, da tam niso samo potomci prve generacije, temveč tudi mlađi iz drugih generacij. Izkušnja je v glavnem taká: že vzamemo prvo generacijo ljudi, ki so bili tam rojeni, vidimo, da so se skušali oprijeti tistega, kar je okoli njih - to je ameriški sistem. Takrat niso imeli časa.

V drugi generaciji so se že začeli prebujati, ker so se že toliko prilagodili, da nimajo občutka manjvrednosti. Začnejo pa premišljevati, od kod pravzaprav smo, to seveda velja za tiste, ki razmišljajo. V tretji generaciji je ta zadeva še močnejša, če se to ni zgodilo že prej.

V Indianapolisu, glavnem mestu ameriške države Indiana, je skupina mlajših ljudi, ki nič ne znajo slovensko, a se zelo živo zanimajo za slovenske stvari. Eden je podpredsednik ameriško-slovenskega kongresa.

Problem, ki ga imamo, je ta, da so vse komunikacije s Slovenijo v slovenščini. Zdaj izdajamo majhno glasilo, izhaja v slovenskem in angleškem jeziku. Zdaj se moramo pripraviti, da bomo zadeve izdajali tudi v angleščini, tako da bodo tudi njim dosegljive.

Upal sem, da ne bom več izvoljen za predsednika in da se bom lahko temu delu bolj posvetil, vendar bomo morali zdaj to rešiti kako drugače.

Vendar sta bila na našem zboru dva iz New Yorka, eden je predsednik, drugi pa finančnik naše ameriške konference, ki se zelo zavzemata za to.«

Slovenci niso prešteti

• Obstajajo kakšni podatki, koliko je Slovencev po svetu?

• Obstajajo kakšni podatki, koliko je Slovencev po svetu?

Teh podatkov žal ni. Slovenc

ci niso prešteti in njihovo število tudi ni ocenjeno, nihče ne ve natančno, kje in kaj so ti Slovenci ter kaj res potrebujejo, da se ohranijo kot Sloveni. Zmeraj pravim, da si morajo sami pomagati, kajti če jim bo nekdo drug dajal denar ali kaj podobnega, jih bo veliko, ki bodo to radi vzeli. V Ameriki pravimo, daj nekomu denar, potem gotovo ne bo nič narejeno.

Pogledati moramo, da si sami pomagajo, ker so ti ljudje tega tudi navajeni. Zavzemamo se za smotrnost, s katero bi se lotili te problematike. Kako? Država sicer sprejema ukrepe, vendar noben od njih ni bil zadovoljiv.

Potrebujemo izseljeniški inštitut, ki ne bi bil politična, strankarska ali državnozborna organizacija. Imeti bi morali svet modrečev, ki bodo poskušali razumeti, kaj se dogaja med izseljenci. Potem pa bi morali pripraviti priporočila slovenski vladi, kako bi morala reševati te probleme.

Dobra volja je. Imeli smo sekretarja za Slovence po svetu, zdaj imamo državno sekretarko, v državnem zboru je komisija itd., ampak moramo oblikovati inštitut, ki ne bo pod strankarskimi pritiski.

Zdaj obstaja zakon, da lahko Slovenci po svetu volijo, če imajo državljanstvo. Razumljivo je, da nekaterim strankam ne ustreza, da bi ta zakon izboljšali: volilne lističe bi morali dobiti pravočasno, kar kaže, da obstaja pritisk, ki ga nihče ne bo mogel rešiti. Gre tudi za vprašanje dvojnega državljanstva, vrh tega so še zmeraj težave z državljanstvom.

Zdi se mi nepravično, da so ljudje, ki so se v nekaterih državah morali (zaradi zaupnih služb) ali hoteli (ker niso hoteli biti jugoslovanski državljanji) odpovedati jugoslovanskemu državljanstvu. Zdaj ti ljudje ne morejo dobiti slovenskega državljanstva. Priznati bi morali, da so to ljudje, ki so se morebiti bolj počutili Slovenci kot marsikdo drug.«

Kako gledajo na dogajanja v Sloveniji?

• Kako pa v Svetovnem slovenskem kongresu gledate na dogajanja v Sloveniji?

Poglejte, veliko sem hodil v Slovenijo, ker sem bil mednarodni pravnik v veliki farmacevtski družbi, pristojen za vse pravne zadeve zunaj Združenih držav Amerike. Po svetu smo imeli veliko podružnic,

Kakšna je življenska pot dr. Jožeta Bernika?

»Moja življenska pot je takšna; pravzaprav sem begunec od svojega štirinajstega leta. Ko so nacisti okupirali Gorenjsko, sem čez nekaj mesecev odšel v tako imenovano Ljubljansko pokrajino in sem se moral sam preživljati. Vpisal sem tudi na univerzo, ki je bila leta 1943 ukinjena. Približno leto dni sem delal pri takratnem Slovencu. Ob koncu vojne, ko so Nemci rekrutirali in bi se moral nekam vključiti, sem odšel nazaj k svojim na Gorenjsko. V začetku leta 1945 nas je arretiral gestapo, nas v Ljubljani kot civilne osebe zasliševali, dan pred koncem vojne pa so nas Nemci spustili. Vedel sem, kam spadam. Vzel sem nahrbnik na rame in odšel na Koroško. Upošteval sem dve načeli: nisem hotel ostati blizu meje in ne blizu Angležev, ker sem bral zgodovino. Tri mesece sem bil v Lienzu v Avstriji, potem sem odšel v Italijo, kjer sem ponovno začel študirati pravo in novinarstvo. Slovenski študentje smo se organizirali in razmišljali, kam naj gremo goli in bosi študirat, čeprav nas je potem angleška vojska v Italiji zaposlila kot čuvanje bolnišnic itd. Potem smo dobili zvezo s svetovno katoliško organizacijo, ki je uredila, da nas je 25 slovenskih študentov odšlo v Španijo, med njimi je bila tudi moja soproga, ki je študirala medicino. Leta 1951 sem dobil dovoljenje za odhod v ŽDA, kjer sem najprej dokončal ekonomijo, potem pa pravo in oboje doštudiral. Nekaj časa sem delal kot pravnik, potem pa dobil delovno mesto v veliki ameriški farmacevtski družbi, njena zdajšnja vrednost je okrog 50 milijard dolarjev. V tej firmi sem bil najprej pravnik za mednarodne zadeve, potem pa šef tega oddelka vse do leta 1989, ko sem se upokojil pri 65 letih in se začel ukvarjati z drugimi zadevami. S soprogo nimava otrok, živima v Chicagu v ŽDA in Škofji Loki.«

(Iz Večera, 28. jun. 1997)

tudi v Beogradu. Tako da sem te stvari razmeroma dobro poznal.

Ko so leta 1991 povabili dr. Borisa Pleskoviča v Slovenijo kot svetovalca k Demosovi vladi, je pritegnil doktorja ekonomije iz Argentine in mene iz ŽDA. Takrat sem začel razumevati, da je med razmišljjanjem tukaj in zunaj velik prepad. Bili smo naivni, mislili smo, da bo to, kar je bilo tukaj, izginilo in da bomo vsi eno. K sreči se je to zgodilo ob osamosvojitvi.

Vendar takrat sem videl, kako ostro so nekateri reagirali, da smo bili mi pač zunaj. Eden od vodilnih politikov LDS mi je rekjal nekaj takega, kot da hočemo vso Slovenijo ukrasti, pa smo tukaj delali brez plačila, le Pleskovič je dobil plačilo. Nisem mogel razumeti, da mi nekdo očita, da hočemo Slovenijo nekako ukrasti. Potem sem videl, da se začenja velika gospodarska delitev, zato ni bil dobrodošel nihče, ki je vedel, kako se tem stvarem streže in kako se jim ne sme. Po nekaj mesecih sem odšel.

Kasneje sem imel priložnost večkrat sodelovati s kakšnim slovenskim podjetjem, vendar konkretnega sodelovanja ali svetovanja, ki bi bilo brezplačno, ni bilo. To se je zgodilo pred nedavnim, vendar podjetja ne bom omenjal, v njem pa niso kakšni desničarji. Pomagam jim pri mednarodnih po-

godbah, povedal pa sem jim, da pri teh oblasteh nisem najbolj zaželen. Generalni direktor tega velikega podjetja je rekjal, da jih to prav nič ne zanimala, ampak da so me pritegnili zaradi profesionalnih kvalifikacij.

• Gre Slovenija po pravi poti ali je tukaj preveč stranskih poti?

O podrobnostih ne moremo govoriti, zdi se mi, da nekateri pojavi niso zdravi kot denimo aroganca, ki jo včasih vidim v državnem zboru, manipuliranje v gospodarstvu, neurejenost pri denacionalizaciji itd. To vzbuja skrb. Zgodba o uspehu se ne pojavlja več, vse več je brezposelnosti.

Ne morem razumeti, da se za Maribor ne more urediti kaj pametnega. To je zame povsem nerazumljivo, ko pa se toliko denarja troši za številne druge reprezentančne stvari. Pas bi morali bolj zategniti. Bolje da ne govorim, kako potujejo vaši diplomi in kako ameriški. O tem ne bom govoril.

• Je razlika?

Seveda je. Ameriški veleposlanik potuje v turističnem razredu, razen če nima dovolj milij poletov, ko lahko potuje v poslovni razredu. Pri vas drugo- ali tretjerazredni uslužbenci potujejo v poslovni razredu, nekateri letijo celo s concordom. Prosim, da tega

(dalje na str. 16)

Visit Our Slovene American Auto Repair Shop!
NOTTINGHAM AUTO BODY & FRAME
Frame Straightening
Collision Repair
Painting
19425 St. Clair Avenue
Tel. 481-1337
Michael Bukovec, Owner

P. dr. Vendelin Špendov

Lemontski odmevi

Osrednji Marijin praznik meseca avgusta je Marijino Vnebovzetje, 15. avgusta. Papež Pij XII. je leta 1950 razglasil versko resnico o vnebovzetju Device Marije: »Ko je brezmadežna Devica, obvarovana v nedotaknjenosti od kakršnega koli madeža izvirnega greha, dovršila tek zemeljskega življenja, je bila s telesom in dušo vzeta v nebeško slavo.«

Isti papež je tudi leta 1954 postavil praznik Marije, Kraljice nebes in zemlje, ki ga obhajamo 22. avgusta: ker je Marija božja Mati v nebesa vzeta, je deležna tudi kraljevanja svojega Sina.

2. avgusta je poseben praznik frančiškanskega reda: »Devica Marija Angelska v Porciunkuli«. Sv. Frančišek Asiški je v ljubezni do Marije posebej skrbel za cerkvico Marije Angelske - Porciunkulo. Tam je začel svoj red in red klaris in tam srečno končal svoje zemeljsko življenje. Od tod tudi porciunkulski odpuštek.

Vsakoletni »Medeni piknik« bo 24. avgusta, na četrti nedeljo v mesecu. Čebelar nam zagotavlja, da bo dovolj medu za vse, ki bi si ga že zeleni nabaviti. Precej ga bo pa tudi za dobitke. Ko se priporočamo za obisk, obenem prosimo za pecivo, ker mnogi povedo, da znajo naše rojakinje speči in pripraviti pecivo kot nihče drug. Zato je tedaj toliko povpraševanja - pač dolgoletna tradicija. Prosimo tudi za »male dobitke«, kakor tudi, da si omislite srečke za denarne dobitke. Za vse se že vnaprej zahvaljujemo.

Skupina »Rožmarin« iz Montréala gostovala v Sloveniji

Ljubljana — Folklorna skupina Rožmarin iz Montréala, ki pod vodstvom Rozine Hozjan že 15 let združuje mlade slovenske plesalce v Kanadi, je od 19. do 27. julija mudila v Sloveniji. Na povabilo kulturnega društva Hrvatini so montréalski folkloristi v nedeljo, 20. julija, obiskali Ankaran, v ponedeljek, 21. julija, pa Ljubljano, kjer so jih sprejeli tudi na Slovenski izseljenski matici.

V sredo, 23. julija, so na povabilo folklorne skupine z istim imenom Rožmarin nastopili na Vrhniku, kjer so si ogledali tudi vojašnico. V Kranju so se v petek, 25. julija, srečali s folklorno skupino Sava-Kranj; obiskali so tudi tovarno Sava Kranj ter zaplesali v starem mestnem jedru.

V soboto, 26. julija, jim je Slovenska izseljenska matica v Kočevju pripravila celodnevni kulturni program.

Folkloristi iz Montréala so v nedeljo, 27. julija, svoje gostovanje v Sloveniji sklenili v Prekmurju, in sicer na tradicionalnem folklornem festivalu dežel v Beltincih, so sporočili iz Slovenske izseljenske matice.

(STA)

Rojstni dnevi naših sobratov: p. Bernard Karmanocky, 21. avgusta 1946 (goduje 20. avgusta); p. Beno Korbič, 28. avgusta 1914; p. Rafael Sešek, 30 avgusta 1923.

P. Bernard Karmanocky okreva pod zdravniškim nadzorstvom. P. Blaž Chemazar, ki je tudi prestal operacijo meseca maja, se sedaj že kar v redu počuti. Vsi bolni sobratje se zahvaljujejo za molitve in dobre želje, pa tudi vsi, ki se nas spominjate, se zahvaljujemo in prosimo Marijo Pomagaj za varstvo vseh družin.

P. Leonard Bogolin in p. Fortunat Zorman sta še vedno v domu. P. Fortunat se zahvaljuje za pisma in karte, ki jih prejema. Odpisal bi rad, pa mu, žal, ne gre.

Sv. maša za žive in rajne narocnike Ave Marije bo prvo nedeljo v avgustu ob 7. zj. v Lemontu.

Naš novomašnik Fr. Gregor Goršič bo imel ponovitev nove maše v Lemontu in sicer v nedeljo, 31. avgusta.

V prejšnji številki smo omenili, da je bilo mrzlo skozi cel maj, da se še šmarnice niso mogle prav razcveteti. Tudi drevesa so se šele v juniju odela v razkošno zeleno odejo, zlasti stoljetni hrasti okoli samostana, grote, romarskega doma, vsenaokoli. Tudi prvi del junija je bil mrzel, pa se je kar naenkrat spremeno in nas je obdala skoraj neznosna vročina.

Prvi dni junija (4. jun.) so poromale k Mariji Pomagaj članice Društva krščanskih mater iz fare Sv. Jurija-St. George iz South Chicaga. Pripeljale so se z avtobusom in kot romarice bile pri sv. maši, popoldne pa še pri posebni pobožnosti. Bili smo jih veseli, zlasti še, ker od te župnije že dalj časa ni bilo skupnega romanja.

Kakor že desetletja, so Knights of Columbus tudi letos počastili dan očetov — Father's Day, ko so se skupno udeležili sv. maše pri groti in prosili blagoslova za svoje družine in za pomladek te častitljive organizacije.

Isti dan so poromali k Mariji Pomagaj člani društva Prekmurje. Z molitvijo so se združili z družinami pri sv. maši in popoldne pri večernicah. Ostali čas so porabili za razvedrilo na gričku.

V Sloveniji so sestre uršulinke izdale kaseto z naslovom: »Gospod, odpri moje ustnice«. Na kaseti prepevajo nedeljske hvalnice in večernice iz »Bogoslužnega molitvenika«. Po zdravljamo zamisel sester uršulink z željo, da bi se ob tej kaseti združili v molitvi.

Letos so bili Baragovi dnevi zadnji konec tedna junija za 200-letnico njegovega rojstva, 29. junija 1797. Sicer so bile razne prireditve skozi cel teden, v petek, 27. junija, pa je bila posebna molitvena ura za poklice. Duhovno misel, razmišljanje, je podal škof Ken-

The Ohio Lottery
It's about dollars and sense.

Did you know that the Ohio Lottery contributed more than \$748 million to Ohio education last year.*
The Ohio Lottery is not only about taking a chance, but making a difference.

George V. Voinovich
Governor of Ohio

William G. Howell
Director, Ohio Lottery

The Ohio Lottery reminds players to play responsibly.
The Ohio Lottery Commission is an equal opportunity employer and service provider. ©1997 The Ohio Lottery
*Based on Ohio Lottery Fiscal Year July 1996 through June 1997

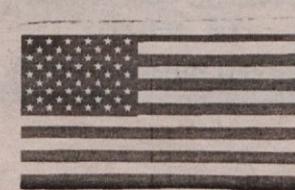
neth Powish.

V soboto, 28. junija, na predvečer praznika apostolov Petra in Pavla, je bila v Baragovi katedrali maša v slovensčini. Glavni mašnik je bil torontski nadškof dr. Alojzij Ambrožič, homilijo pa je imel ljubljanski pomožni škof Alojzij Uran. Katedrala je bila napolnjena. Poleg vernikov iz marquettiske škofije, so bili rojaki iz Clevelandca (2 avtobusa), Chicaga, Milwaukeja, Waukegana, Toronto (2 avtobusa) in poseben avtobus rojakov iz Slovenije, ki jih je vodil škof Uran. Sodelovanje je bilo lepo tako z molitvijo kot s petjem.

Glavna slovesna maša je bila v nedeljo, 29. junija, ob 4. popoldne. Glavni celebrant je bil marquettski škof, Baragov naslednik, James Garland. V homiliji je posebej poudaril Baragovo molitveno življenje. Poleg obeh nadškofov (Alojzij Ambrožič in Charles Salatka) je somaševalo še 16 škofov iz najrazličnejših krajev, vključno Slovenije. Duhovnikov je somaševalo okoli 50.

Računajo, da je bilo navzočih okoli 2000 Baragovih častilcev, med njimi častna straža Kolumbovih vitezov. Peli so združeni pevski zbori. Ker bi bila stolnica premajhna, je bila slovesnost v novem pokritem stadionu marquettiske univerze — Superior Dome.

Po maši je bil banket in seja Baragove zveze. Sejo je vodil novi predsednik Baragove zveze Fr. Alexander Sample. Škof Garland je spregovoril o delu postulatorja p. Bruna Korošaka, ki mu je uspelo, da je že predal vso dokumentacijo procesa kongregaciji v Rimu. Škof je zaključil: »Sedaj molimo in prosimo, da bi bil Baraga čimprej povzdignjen na oltar.«

KOMISIJA EU O SLOVENIJI...

Pozitivno mnenje s pripombami

Tako na političnem kot na gospodarskem področju, predvsem pa glede prilagajanja zakonodaje mora Slovenija narediti še veliko za včlanitev v Evropsko unijo

Ljubljana — Evropska komisija je po žolčni notranji debati priporočila, da se v začetku prihodnjega leta začnejo pogajanja s Poljsko, Češko, Madžarsko, Slovenijo, Estonijo in Ciprom. Vendar je komisar van den Broek — ki se je skupaj s kolegom Britnom in Bangemannom sicer najbolj zavzel za Slovenijo in Estonijo — v govoru evropskim parlamentarjem poudaril, da bodo lahko samo Poljska, Madžarska in Češka v srednjeročnem obdobju sprejele obveznosti članstva v EU, medtem ko bosta Slovenija in Estonija (Ciper je poseben primer) tega sposobni samo, če bosta vložili precej dodatnega truda.

Komisija je vsako kandidatko ocenila s političnega in gospodarskega vidika ter glede na sposobnosti, da prevzame obveznosti članstva. Po mnenju Bruslja slovenske politične institucije delujejo normalno, različni centri moči funkcirajo v okviru svojih pristojnosti in sodelujejo drug z drugim.

Volitve leta 1992 in 1996 so bile svobodne in poštene, politična opozicija pa igra normalno vlogo v delovanju institucij. Ni tudi nikakršnih problemov glede spoštovanja temeljnih pravic.

Pač pa so po mnenju komisije potrebne izboljšave v delovanju pravosodnega sistema in glede vračanja premoženja razlaščencem. Prav tako je treba okrepliti učinkovitost boja proti korupciji. Sicer pa je Slovenija stabilna demokracija z vladavino prava, spoštovanjem človekovih pravic in zaščito manjšin.

Slovenija ima delajoče tržno gospodarstvo, ki ga je tudi uspešno stabilizirala in dosegla velik napredok pri liberalizaciji in privatizaciji. Komisija pa

opozarja, da v nekaterih sektorjih ni dovolj konkurenčnosti, predvsem v finančnem, ter da nujne davčne in socialne reforme še niso dokončane.

Slovenija bo srednjeročno lahko uspešno konkurirala v EU, če bo togost gospodarstva vsaj zmanjšana. Slovenska izvozna struktura je razvjeta, delovna sila je visoko izobražena, infrastruktura pa relativno dobra.

Vendar je prestrukturiranje podjetij zaradi konsenzualnega značaja poslovnih odločitev članstva v EU, medtem ko bosta Slovenija in Estonija (Ciper je poseben primer) tega sposobni samo, če bosta vložili precej dodatnega truda.

Komisija je vsako kandidatko ocenila s političnega in gospodarskega vidika ter glede na sposobnosti, da prevzame obveznosti članstva. Po mnenju Bruslja slovenske politične institucije delujejo normalno, različni centri moči funkcirajo v okviru svojih pristojnosti in sodelujejo drug z drugim.

Glede prevzema zakonodaje EU čaka Slovenijo še veliko dela, predvsem na področjih javnih naročil, konkurenčnosti, zavarovalništva, svobode preiska kapitala in standardizacije proizvodov. Uvedba davka na dodatno vrednost je absolutna prioriteta. Izvajanje zakonodaje je ključni element slovenske predpridružitvene strategije, kar ne velja le za primarno zakonodajo, ampak tudi za sekundarno in nižje, in mora zajemati tudi tehnične standarde.

Po mnenju komisije Slovenija ne bo imela težav na področju izobraževanja in usposabljanja, znanstvenega in tehničnega razvoja, telekomunikacij, malih in srednjih podjetij, varstva potrošnikov, mednarodnih trgovinskih odnosov in carin.

Gorazd Bohté

DELO, 18. julija 1997

ZAKON O DENACIONALIZACIJI...**Tekma s časom se je razvlekla na šest let**

LJUBLJANA — Z zakonom o spremembah zakona o denacionalizaciji, ki ga je 11. julija letos vložil pravopodpisani poslanec združene liste socialdemokratov Miran Potrč, naj bi še za šest mesecev podaljšali moratorij na vračanje premoženja veleposestnikom in Cerkvi ter preprečili vračanje v spornih primerih. To ni prvi poskus, s katerim se v zadnjih letih poskuša popraviti ali vsaj omiliti kočljive posledice denacionalizacijskega zakona, sprejeta l. 1991.

Prvi poskusi segajo v po-mlad 1992. leta. Tedaj so novoimenovanemu predsedniku vlade Janezu Drnovšku J. Školč, M. Potrč, Peršak in L. Šešerko pisali pismo, v katerem so ga opozorili na vprašljivost nekaterih pojavov pri vračanju denacionaliziranega premoženja, in ga zaprosili, naj ukrepa. Potrč zdaj pravi, da pravega odziva ni bilo.

Vračanje premoženje domnevnim upravičencem je kljub poprejšnjim opozorilom nekaterih strokovnjakov resnično pozornost javnosti pritegnilo proti koncu leta 1995. Tedaj je novinar nacionalne televizije S. Bobovnik razkril, da so potomci nemške grofovske družine Thurn na Koroškem vložili zahtevo za vrnitev 5.270 hektarjev zemlje in gozdov; samo v Črni naj bi potomci omenjeni plemiške rodbine dobili vrnjenih tretjino tamkajšnje površine, v Mežici pa šestino.

V tistem (času) so začeli prihajati na dan tudi podatki, da naj bi nekateri drugi tuji upravičenci, katerih potomci se v zadnjih letih zaradi pomanjkljivega denacionalizacijskega zakona zavestno ali iz nevednosti potegujejo za vrnitev velikega premoženja, na podlagi različnih mednarodnih aktov od svojih držav zanj že doobili odškodnino.

Javnost je posebej osupnila izjava vnuka grofa Thurna nemškemu slovenskemu gozdarju, da »bi bil neumen, če ne bi izkoristil možnosti, ki mu jih daje neumni denacionalizacijski zakon«.

Zaradi odkritja Thurnove in drugih podobnih zgodb, na podlagi katerih so se pojavili tudi sumi o povezanosti nekaterih slovenskih politikov s tujimi domnevnnimi denacionalizacijskimi upravičenci, je državni zbor 19. decembra omenjenega leta po hitrem postopku sprejal nekoliko dopolnjen zakon, ki ga je sicer že nekaj mesecev prej vložila Jelinčičeva SNS.

Z zakonom je bil za tri leta uveden moratorij na vračanje premoženja. In sicer tedaj, če je en upravičenec dobil več kot 200 hektarjev kmetijskih zemljišč ali gozdov, če je že dobil odškodnino za odvzeto premoženje od tuje države ali pa je imel do nje pravico, in tedaj, če je upravni organ po 63. členu zakona o denacionalizaciji odločil, da je imel upravičenec med podržavljanjem jugoslovansko državljanstvo. Za sporne primere je bila uvedena tudi možnost revizije.

Moratorij je podprla tudi LDS, ki je bila dotlej do teh zadev sicer zelo hladna. Reakcije so bile mešane. Organizirani razlaščenci so protestirali,

krščanski demokrati razočarani, Podobnikova SLS je bila za revizijo, ne pa za ustavitev denacionalizacije, demokrat Tone Peršak je zakon podpiral, ker se vrača več, kot bi bilo po dokumentaciji treba... Oktobra lani, tik pred iztekom prejšnjega poslanskega mandata, je skupina poslancev s pravopodpisanim Igorjem Bavčarjem poslala v obravnavo zakon, in to po hitrem postopku. Toda o njem je razpravljal šele državni zbor v novi sestavi v začetku aprila letos in to po običajnem postopku.

Ta zakon, ki je bil v prvi obravnavi sicer sprejet, je med drugim določal, da premoženje fevdalnega izvora ni predmet denacionalizacije, razen če so upravičenci Cerkev in druge verske skupnosti in redovi. Uredil je tudi ravnanje v nekaterih drugih spornih primerih (še v tem zakonu je bilo na primer določeno, da se pri vračanju upoštevajo tudi hipoteke, ki so premoženje bremenile od nacionalizacije, na kar je prof. Aleksander Bajt opozarjal že konec leta 1991!).

LDS je potem zakon pripravila za drugo obravnavo, toda ker je bila medtem 26. seja, torej ta, ki sedaj še vedno poteka, že sklicana, zakona ni bilo mogoče uvrstiti na njen dnevni red.

Pri vsem skupaj gre za veliko tekmo s časom. V začetku tega leta, torej leto dni po sprejemu triletnega moratorija, je namreč Ustavno sodišče RS, na katerega je zoper zakon o moratoriju prispealo več pritožb, razveljavilo predvideno zamrznitev. Ustavni sodniki so odločili, da se moratorij namesto čez dve leti izteče 10. julija letos. Vlada naj bi v šestih mesecih torej poskrbela za spremembo zakona o denacionalizaciji oziroma rešila sporna vprašanja, zaradi katerih je bil moratorij sprejet. Cerkev je to odločitev ustavnega sodišča v posebni izjavi za javnost pozdravila.

Februarja letos je upokojeni gozdar in nekdanji direktor kočevskega Gozdnega gospodarstva Janez Černač poslal parlamentu pobudo z več kot 200 podpisoma za razpis referen-

duma. Ljudstvo naj bi odločilo, ali naj se sprejme zakon, »s katerim se nekdanjim veleposestnikom ne vrne gozdov, več jih od 200 hektarjev, ki so zdaj državni«.

Osnovna Černačeva teza je bila, da se v večini evropskih držav obseg javnih gozdov povečuje, v Sloveniji pa naj bi z denacionalizacijo tako rekoč izginili. A Černačev predlog je zaradi vseslovnega referendumskoga tekmovanja propadel.

Tako je Združena lista skupaj z Jelinčičevim SNS 19. marca letos začela zbirati podpise o (ne)vračanju gozdov in Cerkevi. Po nekaterih javnomnenjiskih anketa vračanju gozdov omenjenim upravičencem nasprotuje več kot 80 odstotkov Slovencev, zato ni čudno, da so pobudniki zelo hitro zbrali 52.000 podpisov.

A ustavno sodišče je predlog za referendum nekaj tednov pozneje ocenilo kot neustaven. V začetku julija pa je moratorij podaljšalo še do konca tega meseca.

Kakšna bo usoda t.i. Potrečevega zakona, ki je bil vložen v tem milostnem roku, je nemogoče napovedati. Obravnavava je bila danes prekinjena.

Mija Repovž
Delo, 23.7.1997

Sojenje zaradi fojb odloženo na oktober

RIM — V Rimu so 17. julija napovedali novo predhodno sojenje proti trem hrvaškim državljanom, ki jih tožilec Giusseppe Pititto dolži množičnih pobojev Italijanov ob koncu druge svetovne vojne. Sojenje so spet odložili, tokrat na letošnji oktober.

Sorodniki ubitih so se namreč pritožili zaradi pristranskosti glavnega sodnika, ki je že maja lani presodil, da Italija ni pravno pristojna na območju Istre in Dalmacije in torej ne more zagotoviti privedbe obtoženih.

Tožilec Pititto je prvotno obtožbo o genocidu že spremeni v obtožbo o množičnih pobojih, kako kani predstaviti novo obtožnico, pa še ni znano. Tretjina ljudi z njegovega seznama domnevnih krivcev za poboje v fojbah danes živi v Sloveniji.

Delo, 18. VII. 1997

MALI OGLASI**WANT TO BUY**

Wine-making supplies, press, grinder and barrels. Call Phil at 431-9222 anytime. (27-30)

**BRICKMAN & SONS
FUNERAL HOME**

21900 Euclid Ave.

481-5277

Between Chardon & E. 222nd St. — Euclid, Ohio

Cerkveni arhivi kot kulturni spomenik**Dragoceni spomin človeštva**

Ljubljana — Pred štirimi leti je bil med ministrstvom za kulturo in Slovensko škofovsko konferenco (SSK) sklenjen poseben dogovor glede uporabe arhivov Katoliške cerkve, ki je uradno potrdil, kako pomembni utegnejo biti cerkveni arhivi in v njih shranjeni dokumenti za slovensko kulturno dediščino. 23. julija pa sta kulturni minister Jožef Školč ter ljubljanski nadškof in slovenski metropolit dr. Franc Rode v prostorih tiskovnega urada SSK na Krekovem trgu podpisala novi oziroma obnovljeni sporazum.

To potezo je narekoval zakon o arhivskem gradivu in arhivih, ki velja od leta 1992, in po katerem mora pristojni minister s Slovensko škofovsko konferenco najti skupni jezik pri določanju pogovov za opravljanje arhivske dejavnosti RKC in zanj predvideti sredstva.

Država namreč zaradi javnega interesa pri uporabi izredno dragocene arhivske kulturne dediščine in predvsem uporabe matičnih knjig v upravne namene sofinancira varstvo cerkvenega arhivskega gradiva.

Z zakonom o arhivskem gradivu je bilo tovrstno premoženje Rimskokatoliške cerkve proglašeno za kulturni spomenik, medtem ko dogovor sam cerkvene arhive izenačuje z javnimi in jih obenem obvezuje, da ravnajo v skladu z arhivskimi predpisi.

Ob podpisu 23. julija je Jožef Školč poudaril, da je sodelovanje med državo in Cerkevjo na tem področju korektno, v korist vseh, ki uporabljajo to gradivo. Opozoril pa je tudi, da je ta dogovor le ena od stvari, ki jih ministrstvu nalaže zakon o arhivskem gradivu in arhivih, katerega je parlament sprejemal kar v dveh mandatih.

Dr. Franc Rode se je strinjal, da je bilo sodelovanje na področju arhivistike zgledno, menil pa je tudi, da se z vse pogostejo rabo tega gradiva in vse bolj očitnim zanimanjem slovenskega rodu za svoje kořenine na ta način krepi ne le zgodovinska znanost, ampak tudi zgodovinski spomin.

• Ministrstvo za kulturo in Slovenska škofovsko konferenco sta očitno uspešno zastavila delo in pospešeno iščeta najboljše odgovore na nekatere (še vedno) nerešena vprašanja. Kot je 23. julija povedal dr. Janez Gril, se omenjeni predstavniki vlade in Cerkev dogovarjajo o tem, »da bo kaplani na Sv. Urhu spremeni v nekakšen pomnik, ki bo opozarjal na holokavst 2. svetovne vojne in seveda tudi na bratomorno vojno pri nas v Sloveniji«, Stična pa da bo dobila kot verski muzej pripadajoči ji status.

23. julija podpisani dogovor temeljuje interes države, da

se ta pomembni del nacionalne kulturne dediščine ohrani, strokovno obdeluje in da se zagotovi njegova raba. K temu je že leta 1992 pripomogla prva tovrstna odločitev vlade, na podlagi katere so republiški arhiv, pa tudi slovenski regionalni arhivi Cerkev vrnili cerkvene matične knjige, pa tudi druge fonde in zbirke, ki so jih izvorno pripadali.

Kot nam je povedal nadškofijski arhivar dr. Bogdan Kolar, omenjeni sporazum uokvirja delovanje arhivov vseh cerkvenih ustanov, ki jih je po Sloveniji okoli 2000.

V Nadškofijskem arhivu v Ljubljani, največjem, najbolj obiskanem in enem izmed najstarejših na Slovenskem, danes hrani 1200 tekočih metrov gradiva, dokumentov, ki nosijo v sebi dragocen pečat zgodovinskih virov in ki pričajo o verskem in narodnem življenju Slovencev.

Najstarejši izvirajo iz sredine 12. stoletja, najmlajši dokumentirajo novejšo zgodovino do leta 1920, v manjših delih pa do konca druge svetovne vojne.

Ker so arhivi že prislovično ustanove, v katerih je shranjen spomin človeštva, velja omeniti, da je tako obsežen skupen dokument za področje ljubljanske škofije plod dobrih petih stoletij njenega delovanja.

Nadškofijski arhiv je sprva domoval v stavbi nadškofijskega dvorca, toda zaradi utesnjениh prostorov in vse večjega zanimanja Slovencev za tovrstno zgodovinsko gradivo se je pred letom in pol preselil v nove prostore.

Preselitev te, zlasti v zadnjem času vse bolj (ob)iskane ustanove, v katero je zadnje leto pred selitvijo našlo pot več kot 1700 obiskovalcev, prispevalo 550 dopisov, narediti so morali okoli 410 izpisov iz matičnih knjig, med katerimi se jih je 150 nanašalo na vprašanja državljanstva in denacionalizacije, je v pretežni meri finančno krila ljubljanska nadškofija, pri opremi prostorov pa sta ji na pomoč priskočila ministrstvo za kulturo in oddelek za kulturo pri ljubljanski mestni občini.

Diana Zajec
Delo, 24. julija 1997

KOLENDAR**AVGUST**

3. — Klub upokojencev Slovenske pristav priredi piknik na SP.
17. — SKD Triglav, Milwaukee priredi drugi piknik na Triglavskem parku.
23. — Studentska vokalna skupina Lira iz Maribora priredi koncert ob 7.30 zv. v farni dvorani pri Sv. Vidu. Po koncertu zabava in ples.
24. — Župnija Marije Vnebovzete ima piknik na Slovenski pristavi. Maša ob 12. uri opoldne, sledi kosilo.

Misijonska srečanja in pomenki

1192. Piknik MZA Cleveland, 13. julija 1997.

Dohodki piknika \$3540.49
 Srečolov 1000.00
 Darovi 4973.00
 Bogoslovka akcija 2950.00
 Intencije (za sv. maše) 100.00
 Skupaj: \$12,563.49
 Izdatki (plačano) za kuhinjo, pijačo, Pristavo): \$1236.34
 Čistega (naloženo): \$11,327.15
 Dohodki piknika:
 Hrana-pijača \$2718.99
 Pecivo 435.50
 Ročna dela 123.00
 Rože 63.00
 Kolekta (pri maši) 200.00
 Skupaj: \$3540.49

Izdatki:
 Kuhinja \$481.49
 Pijača 234.85
 Pristava (najem) 400.00
 Čiščenje 100.00
 Izkaznica 20.00
 Skupaj: \$1236.34

Bogoslovka akcija:

1. Neimenovana (za 2 bogoslovca), \$1000.00.
 2. Tone in Marica Lavriša (njih kandidat), \$150.
 3. Mari Celestina: \$100 za novomašnika L. Yuma (ček je že napravljen) in \$300 za Simona Popotnika.
 4. Sophie Kosem (želi novega bogoslovca, po možnosti iz Ljubljane), \$400.
 5. Lojze in Štefka Jarem (za Janeza Mraka, 2. obrok), \$200.
 6. Viktor in Minka Kmetič (za bogoslovca Jakopiča), \$300.
 7. Matt in Stani Grdadolnik \$100 za Jožeta Gregorič in \$100 za Petra Končan, SDB.
 8. Za bogoslovca MZA Cleveland, \$300.
- Skupaj: \$2,950.00.

Za sv. maše: Angela Bolha za + Mary Peterka.

Darovali so \$4,973.00:

Po \$600: Sophie Kosem \$500 za vse in \$100 za ljubljansko semenišče; neimenovana po \$100 za s. Bogданo Kavčič, Karmeličanke (Sora), g. Janka Kosmač, za Madagaskar, in \$200 za salezijance.

\$320: Lojze in Štefka Jarem (\$260 za P. Opeka in \$60 za PRO 1997).

Po \$200: g. in ga. Albin Lipold; Vili in Rela Zadnikar; Cilka Tominc; g. in ga. Tone Skerlj; neimenovana družina.

\$190: Janez Povirk (\$100 za ljubljansko semenišče in \$90 za salezijance).

\$150: Ivan in Pavla Hauptman.

\$130: Viktor in Tončka Lamovec (\$100 za vse in \$30 za P. Opeka).

\$120: Marica in Tone Lavriša (\$70 za vse in \$50 za o. L. Podgrajška).

\$113: Mari Celestina (\$63 za vse in \$50 za o. L. Tomažina).

Po \$100: Francka Hočevar; Rudi in Viktorija Kolarč; Rudi in Anica Knez; Rudy Knez ml.; Frances Kosem; Jože in Zalka Likozar; Viktor in Nežka Tominec.

\$90: Vinko in Mary Vrhovnik.

\$85: Stefan Marolt.
 Po \$60: Pepca Tominc; Frank in Tončka Urankar.

Po \$50: Katica Drew (\$30 za Kl. Stolcar in \$20 za Madagaskar); Kristina Rihtar (v zahvalo); Kati Jereb; Matilda Tavčar; Lovro in Ivanka Rožman; Nevia Avžlahar.

Po \$40: Marija Križman; Ivanka Košir; Janez in Marija Prosen; Marija Žakelj.

Po \$25: Jože In Mari Koren; Edi in Angelca Cupar.

Po \$20: Ana Medved; Marija Kobal; Marija Cugelj; neimenovana A.T.; Ivanka Kodrič; Marica Ferkul; Olga Kolar; Tone in Vida Oblak (za P. Opeka); neimenovana; Stane in Veronika Janežič.

\$15: neimenovana.
 Po \$10: Rudolph Pintar; Jože Bojc; ga. Debelak.

Vsem milijonkrat zahvala!
Drugi in zadnji del poročila MZA piknika v Milwaukeeju.

\$5, Amalija Ščurk; \$10 Bogo in Zlatka Stark (za SV); \$20 Max in Ani Straus; \$20 Jože Strniša (SV); \$10 Marjeta Tompa; \$10 Vinko Trojanček; \$20 Jože in Anica Turk; \$20 Janez Ule (\$10 za B); \$10 Anica Vrečič; \$50 Anka Zupanc (\$20 za SV). Skupaj darov \$655.00.

\$5 Georg po Jeli Morič; \$20 prof. Peter Halfor; \$10 Edy Lacovraere. Skupaj \$35.

\$20 za dve sv. maši: za vse mrtve dobrotnike, ki so podpirali misijonsarje, in za vse žive dobrotnike. M.M.

Dohodki so torej: \$355 iz hrvaške fare sv. Frančiška Asiškega, Hrvatje; \$517 iz Detroita; \$655 iz Windsorja; \$35 razni in \$20 za sv. maše. Skupaj darov: \$1582.00.

Dodatni dohodki: \$64 iz srečolova, \$341 iz kuhinje, \$183.25 iz peciva, \$24 iz pija-

če. Vseh dohodkov skupaj torej: \$2194.25. Vseh izdatkov je bilo \$88.46, torej je nabirka prinesla \$2105.79 čistega.

\$1900.00 sem odposlala g. Wolbangu CM 9. maja, \$180.79 in \$25 ZD ček te dni.

Izdatki so bili: \$41.88 za piške, \$29.61 znamke za vabilo, in \$16.97 znamke za zahvalo. Stefan Benčak in Vinko Trojanček sta zopet podarila mesene in krvave klobase, Vinko še veliko regrata za solato, vse ostalo v kuhinji je moj osebni dar. Serviete, krožnike in kozarce so dar Rezke Hrovat, kar dela vsako leto. Papir za razmnoženine so dar sina Ferdija.

Dobila sem vnetje na operirani nogi in sem bila od 6. do 18. junija v bolnici, zato se mi je zakasnela zahvala.

Naj omenim, da sem tekom leta poslala o. Lovretu Tomažinu SJ 3 pakete v dobrem stanju rabljene obleke: 31. okt. 1996 (poština \$105); 31. jan. 1997 (\$90.30); in 14. februar 1997 (\$102.12). Skupaj poština: \$297.42.

Za poštino sem dobila darove od naslednjih: \$60 Mijo Derkovič; \$20 Rezka Hrovat; \$100 Štefka Levstek; \$15 Božo Ljulj; \$35 Jelica Morič; \$20 Zokvič; in \$47.42 Mimi Martinčič.

V bodoče me o. Tomažin prosi raje denar, kakor pakete, ker se z denarjem več opomore. Hvala za odkritost.

G. Wolbang je bolan in prosi naših molitev. Enako se vsem lepo zahvali za sodelovanje vse lepo pozdravlja. Enako prejmite zahvalo od celotne Misijonske znamkarske akcije.

Osebno se Vam zahvalim od vseh tistih, kateri bodo prejeli vaše darove. Bog plačaj za vse, hvaležna Mimi Martinčič.

Rev. Charles Wolbang CM
 St. Joseph's Seminary
 65 Mapleton Rd. P.O. Box 807
 Plainsboro, NJ 08536-0807
 Telefon: 609-520-8839
 Fax: 609-452-2851

NOVI GROBOVI

(nadaljevanje s str. 9)

in že pok. Roberta, 9-krat stara mati, 21-krat prastara mati, 7-krat praprastara mati. Pogrebna sv. maša bo danes pop. ob 1h v cerkvi Marije Vnebovzete, sledil bo pokop na Kalvariji pokopališču.

Lewis J. Stavana

Dne 19. julija je v Meridia Hillcrest bolnišnici umrl 75 let stari Lewis J. Stavana iz Chesterlanda, rojen v Pickensu, W.Va., mož Vide, roj. Gogala, oče Mary Lou Hite, Sandy Pitorak in Roberta, 5-krat stari oče, 3-krat prastari oče, brat Anne, Valentina Gladd, Mary Smole, Frances Kotula, Emila, Williama ter že pok. Josepha, Erme Poe in Betty Dunlap, veteren 2. svetovne vojne, zapošlen 37 let pri Euclid Inc., do svoje upokojitve l. 1984. Pogreb je bil 22. julija v oskrbi Brickmanovega zavoda s sv. mašo v cerkvi sv. Anselma in pokopom na Vernih duš pokopališču.

Intervju z dr. Jožetom Bernikom

(nadaljevanje s str. 13)

raje ne objavite, naj raje ostane za vašo osebno obveščenost.

• Kaj vam torej ni všeč?

Cudim se tukajšnjim sodržavljanom, kako mirno sprejemajo, da se jih obdavčuje, prelaga dolgove bankrotiranih podjetij v javni dolg, sposoja denar zunaj, čeprav moram reči, da odstotek zadolževanja v primerjavi z bruto produkтом ni posebno velik kot v drugih državah, vendar enkrat bo. Vse to mirno sprejemajo, nobeden nič ne vpraša, nihče ne gre na ulice in ne reče - za božjo voljo, nekaj pa moramo narediti, pritisniti na poslance naj nekaj naredijo in videti, kje bi se dalo kaj privarčevati.

Smisel države je, da živi čim bolj ekonomsko, da znižuje davke, ne pa da jih zvišuje.

• Torej imate občutek, da se v Sloveniji ne varčuje dovolj?

Ne, ne varčuje se dovolj, in sicer od tal do vrha. Kako je mogoče v državi zaposlovati vse več ljudi v državni upravi? Res je socialna stiska, vendar mora država to urediti drugače, ne z zaposlovanjem birokratov. To je najbolj neproduktivno. S tem se najbrž tudi kupujejo volivci.

Demokracija ne deluje, če se državljanji niso pripravljeni oglasiti v javnosti. Demokracija sloni na informiranih in ak-

tivnih državljanih. Na ljudi, ki se ne želijo izpostavljati, najbrž vpliva tudi zgodovina.

Predsednik države naj ima močnega protikandidata

• Na kongresu ste sprejeli resolucijo o volitvah predsednika države. Zakaj?

Ni zdravo, da kandidira nekdo, ki ne bi imel dobrega protikandidata.

• Zato ste tudi naslovili poziv strankam, naj predlagajo dobrega protikandidata?

Ja, naj se poenotijo in dobijo enega ali dva protikandidata. Ce imate samo enega kandidata za predsednika države, ki že vnaprej ve, da bo izvoljen, potem ne bo odgovorov na vsa vprašanja. Samo v javni razpravi, polemiki med močnimi kandidati se bodo te stvari zbistrele. Žalostno bi bilo, če se se bo zgodilo kaj takšnega, kot je bilo na hrvaških predsedniških volitvah.

• Na kaj se nanaša resolucija o gradnji doma slovenske državnosti?

Ta zadeva je bila predlagana na konferenci za Slovenijo. Ideja je koristna in je v javnosti že dolgo prisotna, ko gre za gradnjo nove stavbe državnega zobra. Načelno smo jo podprli že pred nekaj leti. Od ideje do uresničitve je še dolga doba, veliko je odvisno od denarja. Povsem gotovo je to, da morda predsednik države spada na grad, parlament, tak kot je, ni dostenjanven, je ob parkirnem prostoru itd. Mislimo moramo državniško.

• So se vašega kongresa udeležili predstavniki države?

Ne, mi smo jih povabili samo na svečano akademijo v Kazinsko dvorano Slovenskega narodnega gledališča v Mariboru, vendar ne vem, kdo je prišel. Med nami sta bila dva poslanca.

Pogovor je vodil Borko de Corti

MALI OGLASI

FOR SALE

Open House Sun. Aug. 3
 12 to 4 p.m.
 890 E. 209 Street
 Cute house situated in a well-kept Euclid neighborhood. 2 bdrms dn., 1 up, w/possible 4th. All new kitchen, bath, vinyl siding & new windows. Fully carpeted. Full basement. \$73,900. Call 946-1723.

Dr. Zenon A. Klos

E. 185th Area

531-7700

-- Emergencies --

Dental Insurance Accepted
 Laboratory on Premises - Same Day Denture Repair
 COMPLETE DENTAL CARE FACILITY

848 E. 185 St.

(between Shore Carpet & Fun Services)

Progressive Slovene Women of America
 proudly announces the Fourth Edition of
Treasured Slovenian and International Recipes

Name

Address

City/State/Zip

Number ordered _____ (\$15.00 + \$3. S/H each book)

(in U.S. Dollars)

Make checks payable to "PSWA COOKBOOK" Mail to
 15335 Waterloo Rd., Cleveland, OH 44110